

371. 33448

6 33970

1. 6

2

การศึกษาความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
ที่ใช้เครื่องทีนา 3 แบบ

ห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บรรณานุกรม

ของ

วัชร อำนวยสุข

24 เม.ย. 2535

เลขจดหมายวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นสำเนาแจ้งของการศึกษาตามหลักสูตร

บรรณานุกรมศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน 2532

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

177793

การศึกษาความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
ที่ใช้เครื่องซีนา 3 แบบ

บทคัดย่อ

ขถึง

วัชร อ่ำสุข

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน 2532

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลความเข้าใจในการอ่านเนื้อหา จากจอภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นแบบต่าง ๆ โดยใช้เครื่องขึ้นแบบตัวอักษร ทึบในกรอบสว่าง แบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความ และแบบตัวอักษรกระพริบโดยทดลองกับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 90 คน แบ่ง กลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม แล้วลุ่มแต่ละกลุ่มออกเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่มด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย โดยใช้กลุ่มทดลองที่ 1 อ่านข้อความจากจอภาพคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นแบบลูกศร เคลื่อนที่ได้ข้อความเน้นสาระสำคัญ กลุ่มทดลองที่ 2 อ่านข้อความจากจอภาพคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นแบบตัวอักษรทึบในกรอบสว่าง เน้นสาระสำคัญ กลุ่มทดลองที่ 3 อ่าน ข้อความจากจอภาพคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นแบบตัวอักษรกระพริบเน้นสาระสำคัญ เมื่ออ่านจบแต่ละเรื่องแล้ว ทำการทดสอบทันที แล้ววิเคราะห์ผลที่ได้จากการตอบแบบทดสอบมา วิเคราะห์หาความแตกต่าง โดยใช้ One - Way Analysis of Variance

ผลการวิจัยปรากฏว่า การเสนอเนื้อหาทางจอภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้ เครื่องขึ้นแบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความเน้นสาระสำคัญ แบบตัวอักษรกระพริบเน้นสาระสำคัญ และแบบตัวอักษรทึบในกรอบสว่าง เน้นสาระสำคัญ ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านข้อความ จากจอภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

A STUDY OF READING COMPREHENSION ON CONTENT
THROUGH COMPUTER ASSISTED INSTRUCTION
USING THREE DIFFERENT KINDS OF CUES

AN ABSTRACT
BY
WUTCHARA AUYSOOK

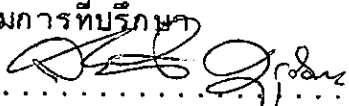
Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
April 1989

The purpose of this study was to compare reading comprehension using three different kinds of cues; Moving Arrow Type, Reverse Type and Blink Type. Ninety Matayom Suksa I of Pakred School, Nontaburi, academic year 1988, were randomly selected as sample. Then the sample was randomly separated into 3 groups. The first experimental group learned from Computer Assisted Instruction using Moving Arrow Type. The second experimental group learned from the Reverse Type. The third experimental group learned from the Blink Type. Immediately after they finished reading, tests were administered. The data then were statistically processed by using One-Way Analysis of Variance.

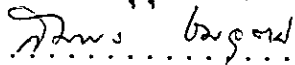
It revealed that the Computer Assisted Instruction using three different kinds of cues: Moving Arrow Type, Reverse Type and Blink Type were not significantly different.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญา
นิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

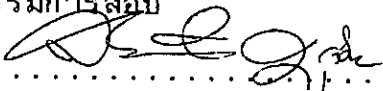
.....ประธาน

(อจ.สมหวัง คุรุรัตน์)

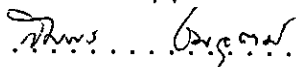
.....กรรมการ

(ผศ.สมพร ชมอุตม์)

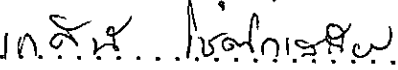
คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(อจ.สมหวัง คุรุรัตน์)

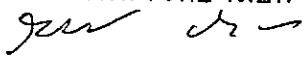
.....กรรมการ

(ผศ.สมพร ชมอุตม์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผศ. เกศินี รัชติกเสถียร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่...1...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ....2532...

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จลงได้เพราะความกรุณาจาก อาจารย์สมหวัง คุรุรัตน์ ประธานกรรมการควบคุมการทํاپริญญาโท ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมพร ชมอตุ้ม กรรมการควบคุมการทํاپริญญาโท ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกศินี โชติกเสถียร กรรมการร่วมสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญาโท ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพินทร์ ชูชม ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการทางสถิติ รวมทั้งคณะอาจารย์ในภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ในการศึกษาครั้งนี้มาแต่เริ่มแรก ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์กว้าง รอบคอบ ผู้อำนวยการโรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ใช้ศูนย์คอมพิวเตอร์เพื่อทำการทดลอง อาจารย์มานพ กอกุลจันทร์ อาจารย์มณีนันดรรัตน์ อาจารย์ชินจิต เทพลันต์ ประธานมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ให้คำแนะนำในด้านเนื้อหาวิชาที่ทำการทดลอง และขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทดลองครั้งนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์วิทยา ศรีชมภู คุณภมล กุลประดิษฐ์ คุณสงกรานต์ สุขเกษม แห่งศูนย์คอมพิวเตอร์โรงเรียนปากเกร็ด ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์และอำนวยความสะดวกในขณะดำเนินการทดลอง

ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา รุ่นปี 2530 ทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ คุณกิตติพล คุณภมล บุลนิม ที่ได้ให้ความสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาต่อ

สำหรับส่วนที่เป็นประโยชน์ของปริญญาโทฉบับนี้ ขอมอบแด่ บิดามารดาของผู้วิจัยเอง

วัชร อ่วยสุข

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	2
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
ความเข้าใจในการอ่าน	5
ความหมายของการอ่าน	5
ความเข้าใจในการอ่าน	7
เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องขึ้นน้ำ	8
ความหมายและประเภทของเครื่องขึ้นน้ำ	8
การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องขึ้นน้ำ	8
สรุปเอกสารการวิจัยที่นำเข้าสู่ปัญหาการวิจัย	10
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	11
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	12
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	12
เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง	13
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	13
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	13

บทที่	หน้า
การดำเนินการทดลองและ เก็บรวบรวมข้อมูล	16
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	17
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	18
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	18
5 บทย่อ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	20
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	20
สมมุติฐานของการวิจัย	20
กลุ่มตัวอย่าง	20
เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง	20
ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง	20
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	21
การเก็บรวบรวมข้อมูล	21
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	21
อภิปรายผล	22
ข้อเสนอแนะ	23
บรรณานุกรม	24
ภาคผนวก	29
ประวัติย่อของผู้วิจัย	103

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	คุณภาพของแบบทดสอบ	15
2	แบบแผนการวิจัย	16
3	แสดงค่าสถิติพื้นฐานของความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาที่ใช้เครื่องขึ้นแบบต่าง ๆ .	18
4	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาที่ใช้ ... เครื่องขึ้นแบบต่าง ๆ	19
5	แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัด ความเข้าใจในการอ่าน เรื่อง คารวะ 6 ทิศ 6 และ อบายมุข 4	31
6	แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัด ความเข้าใจในการอ่าน เรื่อง พระราชนิพนธ์ และ ทิฏฐธัมมิกัตถประโยชน์ ..	32

② ความรู้ใหม่
ภูมิหลัง

ความเจริญก้าวหน้าของทุก ๆ ด้านในปัจจุบันส่งผลให้มีสิ่งที่เป็นความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง แม้จะเป็นที่ยอมรับกันว่า การเรียนจากประสบการณ์ตรงให้ผลดีที่สุด แต่ด้วยข้อจำกัดบางประการ จึงทำให้ไม่สามารถจัดประสบการณ์ตรงให้กับผู้เรียนได้ทั้งหมด การอ่านจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ ความเข้าใจ ข้อเท็จจริง จากสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ แต่การอ่านเป็นกลไกที่ค่อนข้างจะซับซ้อน ผู้เรียนจะอ่านได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน เช่น การรับรู้ ความสามารถในการอ่าน วิสัยทัศน์ และองค์ประกอบเกี่ยวกับตัวหนังสือซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการอ่าน เช่น ความอ่านยาก-ง่ายของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร ด้วยเหตุนี้จึงได้มีผู้พยายามศึกษาค้นคว้า เพื่อปรับปรุงองค์ประกอบเหล่านี้ให้ดียิ่งขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้ในเนื้อหาอัน ๆ ด้วย (จาเนียร ช่วงโชติ. 2528 : 17)

จุดมุ่งหมายที่สำคัญในการอ่านก็คือ ต้องการให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่าน แต่ในสถานการณ์การเรียนรู้นั้น การอ่านนั้นแทบจะประสบปัญหาในการแยกแยะระหว่างสาระสำคัญของเรื่องและส่วนที่เป็นสาระย่อย ๆ ของเรื่อง จึงได้มีผู้พยายามแก้ปัญหาโดยการใช้อุปกรณ์ช่วย (Proger. 1970 : 28) เพื่อเน้นข้อความที่เป็นความคิดรวบยอดให้เด่น หรือเน้นข้อความที่ครูต้องการให้ผู้เรียนได้รู้และปฏิบัติให้มีลักษณะเด่นขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้จำได้ดีตามไปด้วย (Fleming and Levie. 1979 : 3-15) เครื่องมือนี้ได้ถูกนำมาใช้กับสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ เช่น สิ่งพิมพ์ สไลด์ ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ และคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์เป็นสื่อใหม่ทางการศึกษานำมาใช้มากขึ้นนั้น สามารถสร้างเครื่องมือได้หลายแบบ เช่น ตัวอักษรต่างขนาด ตัวอักษรเอียง ตัวอักษรทึบในกรอบสว่าง ตัวอักษรกระพริบ ลูกศรเคลื่อนที่ เป็นต้น

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือในสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ เช่น ผ่องใส ศรีสุทราญ (2521 : 53) ได้ศึกษาเรื่องการจัดรูปแบบข้อความเกี่ยวกับการวางหน้า

และตัวอักษรที่มีผลต่อการอ่าน สรุปผลการวิจัยได้ว่า การเน้นตัวอักษรที่เป็นตัวเข้มเฉพาะส่วนสาระสำคัญส่งผลต่อความเข้าใจในเนื้อเรื่องสูงกว่าการไม่เน้นตัวอักษรตัวเข้มในส่วนสาระสำคัญอย่างมีนัยสำคัญ จักรรัตน์ สมตระกูล (2528 : 34) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการรับรู้จากสไลด์ที่มีเครื่องขึ้นกับสไลด์ธรรมดา ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ดูสไลด์ที่มีเครื่องขึ้นในลักษณะขยายส่วนที่ต้องการเน้น มีผลการรับรู้สูงกว่านักเรียนที่ดูสไลด์ธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและการวิจัยดังกล่าวมานี้จะเห็นว่า การใช้เครื่องขึ้นเพื่อเน้นสาระสำคัญในการเรียนการสอนต่าง ๆ มีผลทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความเข้าใจในเนื้อหาเพิ่มมากขึ้น เพราะเครื่องขึ้นที่ใช้กับสื่อเหล่านั้นมีส่วนทำให้ผู้เรียนสะดวกตาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญซึ่งส่งผลให้เกิดการรับรู้ขึ้นด้วย จากข้อดีของเครื่องขึ้นและปัจจุบันได้มีการใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในต่าง ๆ เช่น การนำมาใช้เพื่อการเรียนการสอนในวิชา ค.031 และ ค.032 ซึ่งเป็นวิชาคอมพิวเตอร์พื้นฐาน และนำมาใช้เป็นเครื่องช่วยสอน (ชิน ภูววรรณ. 2531 : 121) ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเครื่องขึ้นแบบต่าง ๆ ในคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ได้แก่ เครื่องขึ้นแบบลูกศรเคลื่อนที่ แบบตัวอักษรทึบในกรอบสว่าง และแบบตัวอักษรกระพริบ แต่ละแบบมีลักษณะต่างกันคือ การเคลื่อนที่ สีที่ตรงกันข้าม และการจางหายแล้วปรากฏขึ้นใหม่ น่าจะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาของผู้เรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแตกต่างกันด้วย ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบเครื่องขึ้นทั้ง 3 แบบ ว่าแบบใดจะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ดีที่สุด

3) วัตถุประสงค์ของการวิจัย ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลของการอ่านเนื้อหาจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นเพื่อเน้นสาระสำคัญแบบลูกศรเคลื่อนที่ ได้ข้อความ แบบตัวอักษรทึบในกรอบสว่าง และแบบตัวอักษรกระพริบ ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการนำเครื่องขึ้นที่เหมาะสมไปใช้กับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง คือ เนื้อหาวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (กรมวิชาการ. 2531 : 149-172) เรื่อง ธรรมเพื่อเตือนสติ
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 90 คน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มทดลอง กลุ่มละ 30 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ คือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีเครื่องขึ้นนำเสนอสาระสำคัญ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ
 - 3.1.1 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นแบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความ
 - 3.1.2 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นแบบตัวอักษรทึบในกรอบสว่าง
 - 3.1.3 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นแบบตัวอักษรกระพริบ
 - 3.2 ตัวแปรตาม คือ ความเข้าใจในการอ่านข้อความจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ (Microcomputer) ที่มีหน่วยความจำไม่ต่ำกว่า 64 KB. นำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ทั้งนี้ เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์จะเป็นสื่อในการเสนอเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการเรียนโดยจะนำเสนอเป็นภาษาไทยที่มีเครื่องขึ้นแบบต่าง ๆ ตามโปรแกรมที่เขียนขึ้นด้วยชุดคำสั่งภาษาเบสิก (BASIC) บทเรียนทั้งหมดได้ถูกบันทึกไว้ในจานแม่เหล็กแบบอ่อน (Floppy Disk) การเรียนเป็นไปในลักษณะที่ผู้เรียนอ่านข้อความที่มีเครื่องขึ้นแบบต่าง ๆ จากจอภาพของไมโครคอมพิวเตอร์ โดยให้นักเรียน 1 คน เรียนกับไมโครคอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง
2. เครื่องขึ้นนำเสนอ หมายถึง การที่แบ่งเพื่อให้นักเรียนเห็นข้อความที่มีความสำคัญอย่างชัดเจน โดยใช้เครื่องขึ้นแบบลูกศรเคลื่อนที่ แบบตัวอักษรทึบในกรอบสว่างและแบบตัวอักษรกระพริบแต่ละแบบนำเสนอสาระสำคัญเดียวกัน

3. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นแบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความเน้นสาระสำคัญ หมายถึง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่นำเสนอแก่ผู้เรียนโดยมีลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความสำคัญ เพื่อเน้นสาระสำคัญ

4. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นแบบตัวอักษรที่บในกรอบว่าง เน้นสาระสำคัญ หมายถึง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่นำเสนอแก่ผู้เรียนโดยมีการตีกรอบว่างล้อมรอบตัวอักษรที่บเป็นข้อความสำคัญ เพื่อเน้นสาระสำคัญ

5. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นแบบตัวอักษรกระพริบเน้นสาระสำคัญ หมายถึง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่นำเสนอแก่ผู้เรียนโดยมีตัวอักษรกระพริบในส่วนที่เป็นข้อความสำคัญ เพื่อเน้นสาระสำคัญ

6. ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความสำคัญของเรื่อง ที่เป็นเนื้อหาในการทดลอง ซึ่งวัดได้จากคะแนนการตอบแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการวิจัยโดยแยกหัวข้อดังนี้

1. ความเข้าใจในการอ่าน
2. เอกสารและการวิจัยเกี่ยวกับเครื่องอ่าน
3. สรุปเอกสารการวิจัยที่น่าเข้าสู่ปัญหาการวิจัย

1. ความเข้าใจในการอ่าน

การค้นคว้าแล้วนี้ ประกอบด้วย ความหมายของการอ่าน ความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความหมายของการอ่าน

เนื่องจากการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน จึงมีนักการศึกษา นักภาษาศาสตร์และนักจิตวิทยา สนใจเกี่ยวกับการอ่าน ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

บอน และทิงเกอร์ (Bon and Tinker. 1957 : 19) กล่าวว่า การอ่านเป็นการจาสัญลักษณ์เป็นสิ่งที่เราให้ผู้อ่านนึกถึงความหมายของคำ ซึ่งผู้อ่านรับรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมา ความหมายใหม่จะเกิดขึ้นจากการผสมผสานของสิ่งที่ผู้อ่านมีอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ เดอชองท์ (Dechant. 1969 : 3) ที่กล่าวว่า การอ่านเป็นการทำปฏิกิริยาระหว่างการมองเห็น กับองค์ประกอบในการแปลความ โดยผู้อ่านจะ เคลื่อนสายตาไปตามบรรทัดของตัวอักษรจากซ้ายไปขวาและหยุดที่ความเข้าใจแล้วรวบรวมเข้าเป็นหน่วยความคิด (Thought unit) ผู้อ่านจะตีความสิ่งที่เขาอ่านโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิม เพื่อประมวลเข้าเป็นความคิดและการสรุปความเห็น

โกชัย สาริกบุตร (2519 : 127) "ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านเป็นพฤติกรรมทางการใช้ภาษาที่เป็นการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำและความคิด แล้วนำความคิดไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ตัวอักษรเป็นเครื่องหมายแทนคำพูด จะเน้นหัวใจของการอ่านจึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏแล้วเลือกเอาความหมายที่ดีที่สุด เหมาะกับข้อความและเนื้อเรื่อง เพื่อให้ใช้ความหมายให้เป็นประโยชน์ การอ่านเป็นพฤติกรรมที่สร้างสมขึ้นภายหลัง จะต้องได้รับการฝึกฝนอย่างจริงจังจึงจะก้าวหน้า

รัฐจวน อินทรกานแหง (2519 : 17) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านว่า จะต้องอาศัยมโนภาพของผู้อ่าน เพราะการอ่านคือการแปลสื่อความหมายจากตัวอักษรหรือภาพให้เป็นเรื่องราวที่เป็นแนวคิดโดยให้ความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งและชัดเจน การอ่านจะต้องจับใจความสำคัญของข้อความ และสามารถผูกเป็นเรื่องราวได้ ผู้อ่านจะต้องสร้างมโนภาพขึ้นมาพร้อมกับการอ่านไปด้วย

ประไพ สุวัตติกุล (2526 : 13-14) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นการแปลความสัญลักษณ์ หรือตัวอักษรที่ใช้แทนคำพูดให้ได้ความหมายอย่างแจ่มชัดสมบูรณ์โดยผู้อ่านจะต้องรับรู้คำเข้าใจความหมาย และความต้องการที่จะสื่อความหมายของผู้เขียน สามารถจับใจความสำคัญและรวบรวมความได้ถูกต้อง

สแตรง (Strang. 1969 : 10) มีความเห็นว่า กระบวนการอ่านตามแนวคิดของนักจิตวิทยาจะ เกิดได้ดังนี้

1. การมองเห็น (Visualization) ผู้อ่านจะมองเห็นสิ่งที่ตนอ่าน สายตาจะเคลื่อนไหวอยู่ระหว่างบรรทัดของตัวพิมพ์ จะช่วยให้เกิดการตีความหมายออกมาในรูปของการรับรู้
2. การรับรู้ (Perception) เป็นการแปลอาการสัมผัสออกมาเป็นความหมาย แต่ละคนอาจจะมีการรับรู้ต่างกัน ซึ่งการรับรู้ของแต่ละคนไม่จำเป็นต้องถูกต้องและ เป็นจริง เสมอไป
3. ความคิดรวบยอด (Concept) เมื่อรับรู้แล้วก็ส่งไปเก็บไว้ที่สมอง อาจจะมีระเบียบหรือไม่เก็บแล้วแต่วิธีที่จะเก็บของแต่ละคน ในการสรุปเป็นข้อมูลเพื่อนำออกมาใช้

เกรย์ (Gray. 1984 : 35-37) กล่าวว่า กระบวนการอ่านประกอบไปด้วย

1. การรู้จักคำ (Perception of the words used) ผู้อ่านจะอ่านหนังสือได้เข้าใจก็ต่อเมื่อมีความสามารถในการอ่านตัวอักษรและเข้าใจความหมายตรงกับผู้เขียน

2. การเข้าใจความคิดของผู้เขียน (Comprehension of the ideas express)

3. การมีปฏิกิริยาตอบโต้ความคิดของผู้เขียน (Reaction to the ideas) เป็นการประเมินความคิดของผู้เขียนจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งผลของการประเมินจะเป็นการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

4. ทักษะในการผสมผสานความคิดเก่ากับความคิดใหม่จากเรื่องที่อ่าน (Interpretation of the ideas) ซึ่งหมายถึงการรวมความคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน กับประสบการณ์เดิมของผู้อ่านนั่นเอง

จากการให้ความหมายของนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญการอ่านดังกล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่าการอ่าน คือ การสื่อสารระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยอาศัยมโนภาพและประสบการณ์เดิมของผู้อ่านในการรับรู้ค่า และทำความเข้าใจความคิดของผู้เขียน เป็นการแปลความหมายของสัญลักษณ์ หรือตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำ และความคิดใหม่ที่แจ่มชัดสมบูรณ์

ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านเป็นจุดประสงค์ที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นมากสำหรับครูผู้สอนอ่าน สุวัฒน์ จันทรล้อย (2527 : 11) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการศึกษาและประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ของแต่ละคน ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งของการอ่าน ถ้าอ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านก็อาจกล่าวได้ว่าการอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้นและยังทำให้เสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับข้อสรุปของ ทิงเกอร์ (Tinker. 1952 : 15) ที่ว่า ความเข้าใจเป็นจุดมุ่งหมายปลายทางของการอ่านทุกชนิด เพราะถ้าสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องก็จะได้รับความรู้จากการอ่านอย่างเต็มที่

ชวาล แพร่ตกุล (2516 : 228) กล่าวถึงกระบวนการสร้างความเข้าใจในการอ่านไว้ว่า จะต้องเริ่มด้วยการตัดแปลงของใหม่ที่ตนเพิ่งเคยประสบให้กลายเป็นรูป หรือโครงสร้างใหม่ที่คล้าย ๆ กับของเดิมที่ตนเคยรู้ และพยายามให้ความหมายต่อตนเองมากขึ้นกว่าเดิมด้วย ความเข้าใจสามารถแสดงออกได้ดังนี้

1. การแปลความ (Translation) คือ สามารถแปลความหมายของสิ่งต่าง ๆ ได้โดยแปลได้ตามลักษณะและนัยของเรื่องราวซึ่งเป็นความหมายที่ถูกต้องและใช้ได้ดีสำหรับเรื่องราวนั้น ๆ โดยเฉพาะ

2. การตีความ (Interpretation) คือ ความสามารถจับใจความที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างชิ้นส่วนย่อย ๆ ของเรื่องนั้น

3. การขยายความ (Extrapolation) คือ ความสามารถขยายความหมายและนัยของเรื่องนั้นให้กว้างไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงเดิมที่ประจักษ์อยู่ในเรื่องนั้น

การแปลความเป็นพื้นฐานให้คนเกิดความเข้าใจ เมื่อแปลความแล้ว จึงสามารถตีความได้ การตีความต้องการสมรรถภาพที่สูงกว่าการแปลความ ซึ่งตรงกับข้อสรุปของ สมบูรณ์ ชิตพงษ์ (2523 : 27) ที่ว่า ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นความสามารถทางด้านสมองในการคิดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในการแปลความ ตีความ และขยายความ ในเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต

สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการแปลความ ตีความ ขยายความการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ตลอดจนถึงการสรุปความและความเข้าใจในการอ่านควรเป็นจุดประสงค์ที่สำคัญในการอ่านด้วย

2. เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวกับเครื่องชี้แนะ

ความหมายและประเภทของเครื่องชี้แนะ

เปรี๊ยะ กุมท (2519 : 60) ได้ให้ความหมายของเครื่องชี้แนะว่าเครื่องชี้แนะ ได้แก่ หนทางที่จะช่วยให้นักเรียนแสดงการตอบสนองออกมาอย่างที่เราต้องการ

ไพโรจน์ เบาใจ (2520 : 20) ได้อธิบายความหมายของเครื่องชี้แนะว่า เครื่องชี้แนะ (Cue) คือการให้ร่องรอยเพื่อเน้นให้ผู้เรียนเห็นชัดเจนว่าเป็นส่วนสำคัญ เฟลมมิ่ง และ เลวี (Fleming and Levie. 1979 : 112-113) อธิบายว่า เครื่องชี้แนะเป็นตัวควบคุมประสิทธิภาพของสิ่งเร้า โดยการเพิ่มหรือตัดเครื่องชี้แนะหรือโดยการทำให้เครื่องชี้แนะเด่นชัดหรือไม่เด่นชัด การจัดกระทำเครื่องชี้แนะเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ความคิดรวบยอด หรือ เนื้อหาวิชา การใช้เครื่องชี้แนะสามารถใช้ได้แบบ Criterial และ Non-Criterial คือ

1. แบบ Criterial เป็นการให้เครื่องชี้แนะ เพื่อช่วยให้ความคิดรวบยอดนั้นชัดเจนยิ่งขึ้น หรือเร้าในส่วนสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ เช่น การใช้เครื่องชี้แนะที่บอก ถึงขนาด รูปร่าง สี รายละเอียดหลังของภาพ การตัดกัน ฯลฯ

2. แบบ Non-Criterial เป็นการใช้เครื่องขึ้นแบบอื่น ๆ ที่เรียกร้องความสนใจรวมทั้งการใช้ลูกศรเคลื่อนที่ และตัวอักษรกระพริบ ทั้งนี้ต้องไม่เป็นแบบ Criterial

ลีท (Leith. 1966 : 50-51) แบ่งเครื่องขึ้นนี้ออกเป็น 2 แบบ คือ

1. แบบ Formal ได้แก่ วิธีการ เช่น การให้ตัวอักษรต่างขนาด ลูกศรเคลื่อนที่ ตัวอักษรกระพริบ ตัวอักษรทึบในกรอบสว่าง ตรงล้วนที่เป็นสาระสำคัญ

2. แบบ Thematic เป็นเครื่องขึ้นที่เป็นคำบรรยาย ซึ่งได้แนวทางมาจากข้อความที่ได้อธิบายไว้แล้ว เป็นการอธิบายเพิ่มเติม

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องขึ้น

คัลเบิร์ตสัน (Cullbertson. 1974 : 226-227) ได้วิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านจากการใช้เครื่องขึ้นหนึ่งอันในภาพหนังสือพิมพ์ กับการใช้คำบรรยายว่าลักษณะใดจะให้ผลดีกว่า ผลปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกัน แจ็คสัน (Jackson. 1977 : 5566-A) ได้ศึกษาความแตกต่างของความเข้าใจเนื้อหาจากการใช้สิ่งช่วยความเข้าใจสามแบบ คือ ใช้รูปภาพ ใช้ขีดเส้นใต้คำ และข้อความสำคัญ และให้ทั้งสองอย่างรวมกัน โดยทดลองกับนักเรียนเกรด 6, 7 และ 8 ผลการวิจัยไม่พบความแตกต่างในการเข้าใจเนื้อหาระหว่างการให้สิ่งช่วยความเข้าใจทั้งสามแบบ ทั้งระหว่างเพศ และระหว่างระดับชั้นของนักเรียน

การวิจัยในประเทศ ผ่องใส ศรีสาธา (2521 : 52) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดรูปแบบของบทความเกี่ยวกับการวางแผน และตัวอักษรที่มีผลต่อการอ่าน โดยศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 160 คน ปรากฏผลว่า การเน้นตัวอักษรที่เป็นตัวเข้มเฉพาะส่วนสาระสำคัญส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่องที่อ่านสูงกว่าการไม่เน้นตัวอักษรเป็นตัวเข้มในส่วนสาระสำคัญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เทนูลีย์ เพิ่มพูล (2524 : 49-50) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านหนังสือแบบเรียนให้แก่ประถมศึกษา ที่อาศัยการเพิ่มจำนวนเครื่องขึ้นด้วยคำ โดยศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 150 คน ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านหนังสือแบบเรียนที่เพิ่มเครื่องขึ้นด้วยคำ 4 ครั้ง มากกว่าค่าเฉลี่ยของความเข้าใจในการอ่านหนังสือแบบเรียนที่ไม่เพิ่มเครื่องขึ้นด้วยคำ และเพิ่มเครื่องขึ้นด้วยคำ 1 ครั้ง 2 ครั้ง และ 3 ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับการใช้เครื่องขึ้นกับสไลด์จักรรัตน์ สมตระกูล (2528 : 34) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ ผลการรับรู้จากสไลด์ที่มีตัวขึ้นกับ

สไลด์ธรรมดา ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ดูสไลด์ที่มีตัวขึ้นทึบลักษณะขยายส่วนที่ต้องการเน้นผลการรับรู้สูงกว่านักเรียนที่ดูสไลด์ธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการใช้ เครื่องขึ้นทึบกับหนังสือการ์ตูนนั้น วินอง แจ่มใจ (2527 : 29) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากหนังสือการ์ตูนเรื่องที่ใช่และไม่ใช้เครื่องขึ้นทึบในคำบรรยาย สรุปผลได้ว่าการเรียนรู้ของนักเรียนจากการเรียนด้วยหนังสือการ์ตูนเรื่องที่ใช่เครื่องขึ้นทึบในคำบรรยายสูงกว่าผลการเรียนรู้ของนักเรียนจากการเรียนด้วยหนังสือการ์ตูนเรื่องที่ไม่ใช่เครื่องขึ้นทึบในคำบรรยายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการใช้เครื่องขึ้นทึบในรายการโทรทัศน์ วราณี ศิริวรรณ (2531 : 38) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการใช้ตัวเน้นตำแหน่งด้วยเทคนิคการสร้างภาพพิเศษทางโทรทัศน์ 3 แบบ ได้แก่ ตัวเน้นตำแหน่งแบบวงกลม แบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส แบบสี่เหลี่ยมข้าวหลามตัด ที่มีผลต่อการเรียนรู้จากรายการโทรทัศน์การสอนสายวิชาชีพอุตสาหกรรม สรุปผลได้ว่า ตัวเน้นตำแหน่งทั้ง 3 แบบ ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยเรื่อง เครื่องขึ้นทึบที่ได้กล่าวมานี้ สรุปได้ว่า การใช้เครื่องขึ้นทึบในการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ ทำให้ผลการรับรู้ และผลการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงกว่าการไม่ใช้เครื่องขึ้นทึบ และ เครื่องขึ้นทึบแต่ละแบบ ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนแตกต่างกัน

3. สรุปเอกสารการวิจัยที่นำเข้าสู่ปัญหาการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้เครื่องขึ้นทึบ ทำให้สามารถสรุปเพื่อนำเข้าสู่ประเด็นปัญหาที่จะทำการวิจัยในครั้งนี้ได้ดังต่อไปนี้

ในสถานการณ์การเรียนกับสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ผู้เรียนต้องอ่านข้อความต่าง ๆ เสมอ ในการเรียนกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอนก็เช่นเดียวกัน ผู้เรียนต้องอ่านบทเรียนซึ่งเสนอทางจอภาพของไมโครคอมพิวเตอร์ และการเรียนรู้จากข้อความที่นำเสนอทางจอภาพจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ องค์ประกอบทางด้านผู้เรียน ได้แก่ ความสามารถทางสติปัญญา วัย สิ่งแวดล้อม การรับรู้ และองค์ประกอบในการเสนอข้อความจากจอภาพของไมโครคอมพิวเตอร์ ได้แก่ เนื้อหาสาระ ขนาดตัวอักษรที่เหมาะสม ภาษาที่ใช้ ฯลฯ

ผลสรุปจากงานวิจัยหลาย ๆ งานในด้านการใช้เครื่องขึ้นน้ำกับสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือ การ์ตูน สไลด์ รายการโทรทัศน์ ฯลฯ พบว่า ผลการรับรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนสูงกว่าการไม่ใช้เครื่องขึ้นน้ำ และ เครื่องขึ้นน้ำต่างแบบกัน ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนแตกต่างกัน

ปัจจุบันทางกระทรวงศึกษาธิการได้เห็นความสำคัญของคอมพิวเตอร์จึงได้กำหนดให้มีการสอนวิชา ค.031 และ ค.032 ซึ่งเป็นวิชาคอมพิวเตอร์พื้นฐานในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้น นอกจากนี้ยังมีการนำเอาคอมพิวเตอร์ไปเป็นเครื่องมือช่วยสอนอีกด้วย

จากข้อดีของเครื่องขึ้นน้ำ และคอมพิวเตอร์สามารถสร้างเครื่องขึ้นน้ำได้หลายแบบ รวมทั้งการใช้ลูกศรเคลื่อนที่แบบตัวอักษรทึบในกรอบสว่าง และตัวอักษรกระพริบ ซึ่งแตกต่างกับเครื่องขึ้นน้ำในการเรียนการสอนอื่น ๆ อีกทั้งยังไม่มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเครื่องขึ้นน้ำในลักษณะนี้มาก่อนว่าเครื่องขึ้นน้ำแบบใดในคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จะส่งผลต่อความเข้าใจสาระสำคัญของผู้เรียนได้ดีที่สุด ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบการใช้เครื่องขึ้นน้ำทั้ง 3 แบบดังกล่าวว่าเครื่องขึ้นน้ำแบบใดจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจสาระสำคัญจากการเสนอเนื้อหาจากจอภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้มากที่สุด

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

การเสนอเนื้อหาจากจอภาพคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นน้ำแบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความเน้นสาระสำคัญ แบบตัวอักษรทึบในกรอบสว่าง เน้นสาระสำคัญ และแบบตัวอักษรกระพริบเน้นสาระสำคัญ มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

- ✓ 1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการทดลอง
- ✓ 3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
- ✓ 4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
- ✓ 5. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

④ วิธีดำเนินการวิจัย

(1.) การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากโรงเรียน
ปากเกร็ด อำเภอบางเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531
จำนวน 90 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เมื่อได้กลุ่ม
ตัวอย่าง 90 คน แล้วจึงแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย แล้ว
กำหนดกลุ่มทดลองเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มทดลองที่ 3 โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย
อีกครั้งหนึ่ง โดยให้

1.1 กลุ่มทดลองที่ 1 อ่านข้อความจากจอภาพคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีการนำเสนอเนื้อหา
ที่มีเครื่องขึ้นแบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความเน้นสาระสำคัญ

1.2 กลุ่มทดลองที่ 2 อ่านข้อความจากจอภาพคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีการนำเสนอเนื้อหา
ที่มีเครื่องขึ้นแบบตัวอักษรทึบในกรอบสว่างเน้นสาระสำคัญ

1.3 กลุ่มทดลองที่ 3 อ่านข้อความจากจอภาพคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีการนำเสนอเนื้อหา
ที่มีเครื่องขึ้นแบบตัวอักษรกระพริบเน้นสาระสำคัญ

(2.) เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นเนื้อหาในหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
(กรมวิชาการ. 2531 : 149-172) เรื่อง ธรรมเพื่อเตือนสติ

(3.) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

3.1 เนื้อหาที่สร้างขึ้นเพื่อให้แสดงผลทางจอภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยมีเครื่อง
ขึ้น 3 แบบ คือ

3.1.1 รูปแบบที่ 1 เนื้อหาที่แสดงผลทางจอภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้
เครื่องขึ้นแบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความเน้นสาระสำคัญ

3.1.2 รูปแบบที่ 2 เนื้อหาที่แสดงผลทางจอภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้
เครื่องขึ้นแบบตัวอักษรทึบในกรอบสว่าง เน้นสาระสำคัญ

3.1.3 รูปแบบที่ 3 เนื้อหาที่แสดงผลทางจอภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้
เครื่องขึ้นแบบตัวอักษรกระพริบเน้นสาระสำคัญ

3.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านเนื้อหา เรื่อง ธรรมเพื่อเตือนสติ จำนวน
2 ฉบับ คือ

3.2.1 ฉบับที่ 1 วัดความเข้าใจในการอ่านเนื้อหา เรื่อง ธรรมเพื่อเตือนสติ
ในหัวข้อ คารวะ 6 ทิศ 6 และ อบายมุข 4 จำนวน 20 ข้อ

3.2.2 ฉบับที่ 2 วัดความเข้าใจในการอ่านเนื้อหา เรื่อง ธรรมเพื่อเตือนสติ
ในหัวข้อ ทิอูฐมัมมิกถกบระโยชน์ และขราวาสธรรม จำนวน 20 ข้อ

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

4.1 การสร้างบทเรียนลงในคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.1.1 นำเนื้อหาเรื่อง ธรรมเพื่อเตือนสติ มาวิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดจุด
ที่ต้องใช้เครื่องขึ้นเน้นส่วนที่เป็นสาระสำคัญ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้

4.1.2 นำต้นฉบับเรื่อง ธรรมเพื่อเตือนสติ ที่มีเครื่องขึ้นเน้นสาระสำคัญไปให้
อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ประจำวิชาตรวจสอบ

4.1.3 เขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วยภาษาเบสิก เพื่อแสดงผลเนื้อหา เรื่อง ธรรมเพื่อเตือนสติ 3 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 เนื้อหาที่ใช้เครื่องขึ้นแบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความเน้น
สาระสำคัญ

รูปแบบที่ 2 เนื้อหาที่ใช้เครื่องขึ้นแบบอักษรทึบในกรอบสว่างเน้น
สาระสำคัญ

รูปแบบที่ 3 เนื้อหาที่ใช้เครื่องขึ้นแบบตัวอักษรกระพริบเน้นสาระสำคัญ
โดยทั้ง 3 รูปแบบเน้นสาระสำคัญเดียวกัน

4.1.4 บันทึกข้อมูลลงในจานแม่เหล็กแบบอ่อน (Floppy Disk)

4.1.5 ใช้คอมพิวเตอร์เสนอเนื้อหาเพื่อทำการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่ไม่ใช่มูลนิธิทดลอง จำนวน 90 คน
โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน

4.1.6 ทำการทดลองจริงโดยใช้คอมพิวเตอร์เสนอเนื้อหาต่อไป

4.2 การสร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านเนื้อหา ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน
ต่อไปนี้

4.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบของ
ชาวล แพร่ดกุล (2520 : 11-256) หนังสือการวัดและประเมินผลการศึกษา ของ อนันต์
ศรีเสภา (2520 : 78-134) และหนังสือหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2524 : 15-148)

4.2.2 วิเคราะห์เนื้อหาและจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของเนื้อหาที่ใช้ในการ
ทดลอง

4.2.3 สร้างแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุด
มุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของเนื้อหาที่ได้วิเคราะห์ไว้แล้วในข้อ 4.2.2 จำนวน 2 ฉบับ คือ
แบบทดสอบเรื่อง ธรรมเพื่อเตือนสติ ในหัวข้อ คารวะ 6 ทิศ 6 และ
อนามมุข 4 จำนวน 40 ข้อ

แบบทดสอบเรื่อง ธรรมเพื่อเตือนสติ ในหัวข้อ ทิฐธัมมิกัตถประโยชน์
และ ขรรวาสธรรม จำนวน 40 ข้อ

4.2.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นแบบทดลองให้กับนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มทดลองเนื้อหา
จากข้อ 4.1.5 หลังจากนั้นนำมาตรวจให้คะแนน โดยวิธีให้คะแนนข้อถูกเป็น 1 ข้อผิดหรือไม่ตอบ
หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ในข้อเดียวกันให้ 0 คะแนน

4.2.5 นำคะแนนที่ได้จากข้อ 4.2.4 มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p)
และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27 เบอร์เซ็นต์ ของ
จุง เดห์ ฟาน (Fan, 1952 : 1-32)

4.2.6 เลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง (.20 - .80) และ
มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (วิเชียร เกตุสิงห์, 2524 : 123) ให้ครอบคลุม
เนื้อหาและจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมตามข้อ 4.2.2 ไว้เพื่อนำไปใช้ในการทดลองจริงจำนวน 2 ฉบับ
ฉบับละ 20 ข้อ

4.2.7 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 ของ คูเดอร์
ริชาร์ดสันและหาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (ลิวัน สายยศ และอังคณา สายยศ,
2522 : 178-180) ได้คุณภาพของแบบทดสอบดังตาราง 1

ตาราง 1 คุณภาพของแบบทดสอบ

ข้อ เนื้อหา	n	k	$\bar{x}$	S^2	r_{tt}	p	r	SE_{mean}
ตอนที่ 1	90	20	12.28	12.98	0.861	.38-.80	.20-.66	± 1.343
ตอนที่ 2	90	20	8.78	15.93	0.76	.21-.72	.24-.69	± 1.955

5. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ใช้แบบแผนการทดลองแบบ Posttest only Control Group Design (อนันต์ ศรีโสภา. 2527 : 114-115) ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แบบแผนการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง	การทดลอง	การทดสอบ
ER ₁	X ₁	O
ER ₂	X ₂	O
ER ₃	X ₃	O

โดยให้	ER ₁	แทน	กลุ่มทดลอง 1
	ER ₂	แทน	กลุ่มทดลอง 2
	ER ₃	แทน	กลุ่มทดลอง 3
	X ₁	แทน	คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่แสดงผลทางจอภาพโดยใช้เครื่องซีเอ็มแอลคิวคลิกเมาส์เพื่อความเน้นสาระสำคัญ
	X ₂	แทน	คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่แสดงผลทางจอภาพโดยใช้เครื่องซีเอ็มแอลคิวคลิกเมาส์ที่เห็นจาง เน้นสาระสำคัญ
	X ₃	แทน	คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่แสดงผลทางจอภาพโดยใช้เครื่องซีเอ็มแอลคิวคลิกเมาส์ที่เห็นจาง เน้นสาระสำคัญ
	O	แทน	การทดสอบหลังการทดลอง

5.2 การดำเนินการทดลอง

ในการทดลองครั้งนี้ใช้เวลาทดลองทั้งสิ้น 6 วัน วันละ 1 กลุ่ม ซึ่งใน 3 วันแรก เป็นการทดลองกับเนื้อหาในตอนที่ 1 และ 3 วันหลัง เป็นการทดลองกับเนื้อหาในตอนที่ 2 ซึ่งทำการทดลองในเวลาเดียวกันของแต่ละวัน โดยดำเนินการทดลองดังนี้

5.2.1 ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยตรวจสอบความพร้อมของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเสนอเนื้อหา

5.2.2 อธิบายการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แก่กลุ่มทดลอง แล้วเริ่มทำการทดลอง โดยให้นักเรียนอ่านเนื้อหาที่เสนอจากจอภาพของคอมพิวเตอร์ หลังจากนั้นจึงให้ทำแบบทดสอบทันที

5.3 นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบไปวิเคราะห์ทางสถิติ

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2527 : 39-46)

6.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2527 : 68-85)

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลองใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหนึ่งตัวประกอบ (One-Way Analysis of Variance) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2527 : 241-259) ถ้าพบว่าแตกต่างกันจะใช้การวิเคราะห์รายคู่ โดยใช้วิธีการของ Newman Keuls Method (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2530 : 267-272)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลความเข้าใจจากการอ่านเนื้อหาที่ใช้เครื่องขึ้นแบบต่าง ๆ จากจอภาพของคอมพิวเตอร์ หลังจากการทดลองผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ และปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสถิติพื้นฐานของความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาที่ใช้เครื่องขึ้นแบบต่าง ๆ

ค่าสถิติ กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{x}$	S
กลุ่มทดลอง 1	30	25.70	7.168
กลุ่มทดลอง 2	30	26.70	7.297
กลุ่มทดลอง 3	30	26.27	8.345

ผลการวิเคราะห์ตาราง 3 พบว่าความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาจากจอภาพคอมพิวเตอร์ของกลุ่มที่ใช้เครื่องขึ้นแบบตัวอักษรทึบในกรอบว่าง สูงที่สุด รองลงมาได้แก่ กลุ่มที่ใช้เครื่องขึ้นแบบอักษรกระพริบและกลุ่มที่ใช้เครื่องขึ้นแบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ก็มีความตามลำดับเพื่อทดสอบว่าความแตกต่างของความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาของแต่ละกลุ่มแตกต่างกันทางสถิติหรือไม่ จึงใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนซึ่งปรากฏในตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาที่ใช้เครื่องอ่าน
แบบต่าง ๆ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	15.0889	7.5444	0.8784
ภายในกลุ่ม	87	5054.4667	58.0973	
รวม	89	5069.5556		

จากตาราง 4 แสดงว่าความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาจากจอภาพของคอมพิวเตอร์ที่ใช้
เครื่องอ่านแบบต่าง ๆ คือ แบบตัวอักษรทึบแบบกรอนสว่าง แบบตัวอักษรกระพริบ และแบบลูกศร
เคลื่อนที่ได้ข้อความ ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทย่อ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลของการอ่านเนื้อหาจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นาเพื่อเน้นสาระสำคัญแบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความ แบบตัวอักษรทึบในกรอบสว่าง และแบบตัวอักษรกระพริบ ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียน

สมมติฐานของการวิจัย

การเสนอเนื้อหาจากจอภาพคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นาแบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความเน้นสาระสำคัญ แบบตัวอักษรทึบในกรอบสว่าง เน้นสาระสำคัญ และแบบตัวอักษรกระพริบ เน้นสาระสำคัญ มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 90 คน

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองเป็นเนื้อหาจากหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ธรรมเพื่อเดือนเสติ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ได้แก่ เรื่อง คารวะ 6 ทิศ 6 อนุบายมุข 4 ตอนที่ 2 ได้แก่เรื่อง ทิฏฐธัมมิกัตถประโยชน์ และ ขรรวาสธรรม

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ใช้เวลาทดลอง 6 วัน วันละ 1 กลุ่มทดลอง ซึ่งใน 3 วันแรก เป็นการทดลองกับเนื้อหาตอนที่ 1 และ 3 วันหลังเป็นการทดลองกับเนื้อหาตอนที่ 2 โดยทดลองวันละ 1 กลุ่ม

ใช้เวลาอ่านเนื้อหาจากจอภาพของคอมพิวเตอร์ในแต่ละตอน 60 นาที และทำการทดสอบทันที ใช้เวลา 20 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ เนื้อหาที่สร้างขึ้นเพื่อให้แสดงผลทางจอภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยมีเครื่องขึ้น 3 แบบ

รูปแบบที่ 1 เนื้อหาที่แสดงผลทางจอภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นแบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความเน้นสาระสำคัญ

รูปแบบที่ 2 เนื้อหาที่แสดงผลทางจอภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นแบบตัวอักษรทีบในกรอบสว่างเน้นสาระสำคัญ

รูปแบบที่ 3 เนื้อหาที่แสดงผลทางจอภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นแบบตัวอักษรกระพริบเน้นสาระสำคัญ

และแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านเนื้อหา จำนวน 2 ชุด ชุดละ 20 ข้อ

(4) การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่หาคุณภาพแล้ว ไปทำการทดลองกับนักเรียนด้วยตนเอง หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ตอบถูกข้อละ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ในข้อเดียวกันให้ 0 คะแนน แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ต่อไป

(5) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการทดลองในครั้งนี้ปรากฏว่า การนำเสนอเนื้อหาทางจอภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นแบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความเน้นสาระสำคัญ เครื่องขึ้นแบบตัวอักษรทีบในกรอบสว่างเน้นสาระสำคัญ และแบบตัวอักษรกระพริบเน้นสาระสำคัญ ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๕ ผลการวิจัย

อภิปรายผล

ผลการทดลองพบว่า การนำเสนอเนื้อหาทางจอภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นแบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความเน้นสาระสำคัญ เครื่องขึ้นแบบอักษรทึบในกรอบสว่าง เน้นสาระสำคัญ และแบบตัวอักษรกระพริบเน้นสาระสำคัญ ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเครื่องขึ้นแบบลูกศรเคลื่อนที่ แบบอักษรทึบในกรอบสว่าง และแบบตัวอักษรกระพริบ ต่างก็เป็นเครื่องขึ้นแบบ Formal (Leith, 1966 : 50-51) เช่นเดียวกัน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อลิศรา ดันธเสน (2528 : 31) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านหนังสือแบบเรียนชั้นประถมศึกษาที่ใช้เครื่องขึ้นด้วยตัวอักษรแบบตัวหนา ตัวทึบ และตัวโต เน้นสาระสำคัญ ผลปรากฏว่าเครื่องขึ้นด้วยตัวอักษรทั้งสามแบบส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านหนังสือแบบเรียนไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ สันพัฒนานกุล (2530 : 27) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านหนังสือแบบเรียนชั้นประถมศึกษาที่ใช้เครื่องขึ้นแบบขีดเส้นใต้ แบบตัวกรอบ และแบบสีพื้นเน้นสาระสำคัญผลปรากฏว่าเครื่องขึ้นทั้งสามแบบ ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านหนังสือแบบเรียนไม่แตกต่างกันเช่นกัน ซึ่งเครื่องขึ้นแบบต่าง ๆ ที่นำมาวิจัย ต่างก็เป็นเครื่องขึ้นแบบ Formal เช่นกัน ดังนั้นจึงทำให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้สาระสำคัญจากการใช้เครื่องขึ้นเหล่านี้ไม่แตกต่างกัน เป็นผลให้ความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาไม่แตกต่างกันด้วย

สาเหตุประการต่อมาที่ททำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาจากจอภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นทั้งสามแบบไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะระยะเวลาในการทดลองเพียง 2 ชั่วโมง ซึ่งไม่นานพอที่จะทำให้เกิดความแตกต่างกันทางด้านความเข้าใจในการอ่านอันเนื่องมาจากเครื่องขึ้นประเภทต่าง ๆ และการทดสอบทันทีหลังจากอ่านจบในแต่ละเนื้อหา กลุ่มตัวอย่างอาจจะคงสภาพของความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาไม่แตกต่างกัน จึงทให้ผลของความเข้าใจในการอ่านโดยใช้เครื่องขึ้นแต่ละแบบไม่แตกต่างกัน

สาเหตุประการสุดท้ายที่ททำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาจากจอภาพของคอมพิวเตอร์ที่ใช้เครื่องขึ้นทั้งสามแบบไม่แตกต่างกัน น่าจะมาจากเนื้อหาวิชาที่ททำการทดลองเป็นเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับธรรมะ ซึ่งค่อนข้างยาก อาจทให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจที่จะเรียนรู้ และการวิจัยนี้เป็นการวิจัยผลของการใช้เครื่องขึ้นฯ จึงไม่อาจแทรกภาพกราฟิกส์เข้าไปในบทเรียนได้ เพราะอาจทให้ผลการวิจัยเบี่ยงเบนไป บทเรียนจึงไม่เข้าใจเท่าที่ควร

6

ข้อเสนอแนะ1. ข้อเสนอแนะในการสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับเครื่องขึ้นนำปรากฏว่า การใช้เครื่องขึ้นนำเน้นสาระสำคัญ ให้ผลต่อความเข้าใจในการอ่านดีกว่าการไม่ใช้เครื่องขึ้นนำ ดังนั้น การสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จึงควรนำเอาเครื่องขึ้นนำมาใช้เน้นสาระสำคัญ จากผลการทดลองครั้งนี้พบว่าการใช้เครื่องขึ้นนำแบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความแถวตัวอักษรที่บ่งกรอบสว่าง และแบบตัวอักษรกระพริบ ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาไม่แตกต่างกัน การใช้เครื่องขึ้นนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระดับมัธยมศึกษาจึงใช้แบบใดก็ได้ แต่ควรคำนึงถึงความสะดวกในการอ่านข้อความจากจอภาพเป็นหลัก เพราะการใช้เครื่องขึ้นนำบางแบบมากเกินไป เช่น เครื่องขึ้นนำแบบตัวอักษรกระพริบอาจทำให้ผู้อ่านเกิดความเมื่อยล้าของสายตาได้เร็วกว่าปกติ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลของความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาจากจอภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้เครื่องขึ้นนำแบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความ แบบตัวอักษรที่บ่งกรอบสว่างและแบบตัวอักษรกระพริบในระดับมัธยมศึกษา โดยเพิ่มระยะเวลาการทดลองให้มากขึ้น

2.2 ควรศึกษาถึงความคงทนในการจำของผู้เรียน กับเครื่องขึ้นนำจากจอภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความ แบบตัวอักษรที่บ่งกรอบสว่าง และแบบตัวอักษรกระพริบ ว่าเครื่องขึ้นนำแบบใดให้ผลดีที่สุด

2.3 ควรศึกษาผลของความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาโดยการใช้เครื่องขึ้นนำแบบต่าง ๆ ที่มีสีต่างกันจากจอภาพของคอมพิวเตอร์ที่เป็นชนิดจอหลายสี

2.4 ควรศึกษาถึงระยะเวลาที่เหมาะสมในการเรียนกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในกลุ่มผู้เรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกษีย สารีบุตร. การสร้างความสามารถในการอ่าน. เชียงใหม่ : วิทยาลัยครูเชียงใหม่, 2519.
- จักรรัตน์ สมตระกูล. การศึกษาเปรียบเทียบผลการรับรู้จากสไลด์ที่มีตัวขึ้นากับสไลด์ธรรมดา. ปรินซ์ตันนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- จาเนียร ช่างชาติ. จิตวิทยาการรับรู้และเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.
- ชวาล แพร่ตกุล. ความเชื่อมั่น. เอกสารประกอบการเรียนวิชาวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.
- _____. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, 2520.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้ลัดดีเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2530.
- ประไพ สุวัตติกุล. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ กับการใช้แบบฝึกหัดตามหนังสือเรียนวิชา ท.305. ปรินซ์ตันนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- เปื้อง กุมท. เทคนิคการเขียนบทเรียนแบบโปรแกรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.
- ผ่องใส ศรีสราญ. การจัดรูปแบบของบทความเกี่ยวกับการวางแผน และตัวอักษรที่มีผลต่อการอ่าน. ปรินซ์ตันนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- ใหญ่ลย์ เพิ่มพูล. การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านหนังสือแบบเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ด้วยการเพิ่มจำนวนเครื่องหมายขึ้นด้วยคำ. ปรินซ์ตันนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

ไพโรจน์ เบาทู. คู่มือการเขียนบทเรียนโปรแกรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2520.

ยีน ภู่วรรณ. "การใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ช่วยในการเรียนการสอน," ไมโครคอมพิวเตอร์,
36 : 120-129 ; กุมภาพันธ์ 2531.

รัฐจวน กิรินทร์กานะ และคณะ. การอ่านและการพิจารณาหนังสือ. กรุงเทพฯ : อักษร
เจริญทัศน์, 2519.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
บริษัทศึกษาพร จำกัด. 2528.

วราณี ศิริวรรณ. ผลการใช้ตัวเน้นตำแหน่ง ด้วยเทคนิคการสร้างภาพพิเศษทางโทรทัศน์ 3 แบบ
ที่มีผลต่อการเรียนรู้จากรายการโทรทัศน์การสอน สายวิชาช่างอุตสาหกรรม,
ปริทัศน์นพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
อัสสาเนา.

วิมอง แจ่มใจ. การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากหนังสือการ์ตูนเรื่องที่ใช่และไม่ใช้
เครื่องขึ้นในคำบรรยาย. ปริทัศน์นพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัสสาเนา.

วิเชียร เกดสิงห์. หลักการร่างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และพิมพ์เจริญผล, 2524.

วิชาการ, กรม. หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 8.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2531.

ศิริลักษณ์ สันพัฒนานกุล. ความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาที่ใช้เครื่องขึ้นแบบต่าง ๆ.
ปริทัศน์นพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
อัสสาเนา.

สุวัฒน์ จันทรล้อย. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจในการอ่าน สมรรถภาพ
การอ่านเร็วและเจตคติต่อการเรียนการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
จากชุดการอ่านที่มีคามก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน และหลังการอ่าน. ปริทัศน์นพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัสสาเนา.

สมบุรณ์ ชิตพงษ์. การประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัย. เอกสารประกอบวิชาการวิจัยวิธีวิจัย
ทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2523.

อนันต์ ศรีโสภา. การวัดและการประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

———. หลักการวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2527.

อลิศรา ดันธะลิ้น. การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านหนังสือแบบเรียนชั้นประถม
ศึกษาที่อาศัยเครื่องขึ้นด้วยตัวอักษรแบบต่าง ๆ. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

Bond, Guy L. and Nilles A. Tinker. Reading Difficulties, Their Diagnosis
and Correction. New York : Appleton-Century-Crofts, 1957.

Culibertson, Hugh M. "Words vs. Pictures: Perceived Impact and
Connotative Meaning," Journalism Quarterly. 51(1) : 226-237 ;
1974.

Dechant, Emerald V. Improving the Teaching of Reading. New Delhi :
Prentice Hall of India Private Limited, 1969.

Fan, Chung-Teh. Item Analysis Table. New Jersey : Educational Testing
Service, 1952.

Fleming, M.L. and W. Howard Levie. Instructional Message Design;
Principle from the Behavioral Science. Indiana University, 1979.

Gray, William Scott. On Their Own in Reading. Chicago : Foresman and
Company, 1984.

Jackson, James Edward. "A Study of the Differential Effects of Concurrent
Cognitive Organizers, Pictures and Underlined Words on Literal and
Inferential Comprehension in Sixth Seventh Eighth Grade Students,"
Dissertation Abstracts International. 37(9) : 5566-A ; March 1977.

- Leith, G. O. M. A Handbook of Programmed Learning. 2nd.ed. Edgbaston
Birmingham : University of Birmingham, 1966.
- Proger, Barton B. and others. "Conceptual Pre-Structuring for Detailed
Verbal Passage," The Journal of Educational Research. 64(1) :
28-34 ; September, 1970.
- Strang, Ruth. Diagnostic Teaching of Reading. 3rd.ed. New York :
McGraw-Hill Book Company, 1969.
- Tinker, Miles A. Teaching Elementary Reading. New York : Appleton-
Century-Crofts, 1952.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบ

ตาราง 5 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจ
ในการอ่าน เนื้อหาตอนที่ 1 เรื่อง คารวะ 6 ทิศ 6 และ อบายมุข 4

ข้อที่	p	r
1	.76	.21
2	.52	.40
3	.69	.37
4	.78	.59
5	.80	.24
6	.72	.53
7	.78	.59
8	.63	.38
9	.63	.38
10	.62	.40
11	.73	.66
12	.38	.58
13	.68	.28
14	.68	.49
15	.71	.33
16	.63	.47
17	.46	.20
18	.70	.57
19	.70	.57
20	.42	.29

ตาราง 6 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจ
ในการอ่านเนื้อหาตอนที่ 2 เรื่อง ขรवालธรรม และ ทิฏฐธัมมิกัตถประโยชน์

ข้อที่	p	r
1	.39	.42
2	.70	.46
3	.48	.24
4	.32	.28
5	.44	.25
6	.41	.45
7	.56	.25
8	.37	.47
9	.21	.28
10	.58	.29
11	.29	.43
12	.52	.40
13	.67	.40
14	.39	.42
15	.45	.52
16	.42	.37
17	.53	.63
18	.48	.24
19	.72	.53
20	.29	.69

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างบทเรียน เรื่อง ธรรมเพื่อเดือนสติ

ที่นำเสนอทางจอภาพของคอมพิวเตอร์

โดยใช้เครื่องขึ้นแบบอักษรที่บนกรอบสว่าง และ แบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความ

ភាគីទី១ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

អង្គការសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ប្រធានការ

សេចក្តីផ្តើម

ប្រជាជនខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រជាជនខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

សេចក្តីផ្តើម

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

อาจารย์สมหวัง ตรีรัตน์

ผศ.สมพร ชุ่มอุทัย

อาจารย์ที่ปรึกษา

เมื่อเรียนจบขงเรียนแล้ว นักเรียนจะมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. นักเรียนบอกประโยชน์ของการศึกษาและปฏิบัติธรรมที่ตนเองและสังคมส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง
ทั้ง 5 ประการ
2. นักเรียนบอกความหมายและเปรียบเทียบธรรมเมื่อเตือนสติทั้ง 5 ข้อได้ถูกต้อง
3. นักเรียนยกตัวอย่างสุภาษิต หรือคำพังเพย (หรือหลัก ธรรมจากศาสนาอื่นที่ตนนับถือ)
ที่มีความหมายตรงกับหัวข้อหลักธรรมตามบทเรียนได้ไม่ต่ำกว่า 2 ข้อ
4. นักเรียนบอกความสัณนิธ และหน้าที่ที่ควรปฏิบัติต่อบุคคลทั้ง 6 ประเภทได้อย่างถูกต้อง

เรียบร้อย กต 8

5. นักเรียนยกตัวอย่างจากข่าวหรือเหตุการณ์ประจำวันมาสนับสนุนข้อของอบายมุขได้
อย่างน้อย 2 เหตุการณ์
6. นักเรียนบอกได้ว่า คารวชัหลักธรรมข้อใดกับข้อหาที่ตนประสบและจากสถานการณ์ที่ควรกำหนด
ได้อย่างถูกต้องไม่น้อยกว่า 4 ข้อ จาก 5 ข้อ
7. นักเรียนบอกได้ว่า คารวชัหลักธรรมข้อใดกับข้อหาที่ตนประสบและจากสถานการณ์ที่ควรกำหนด
ได้อย่างถูกต้องไม่น้อยกว่า 4 ข้อ
8. นักเรียนอภิปรายเปรียบเทียบผลของการกระทำ ที่ต้องสังคมของคนที่มีธรรมกับคนไม่มีธรรมได้

เรียบร้อย กต 8

ตามแผนงานการวิจัยขั้นที่ ๒

บทเรียนนี้เป็นบทเรียนที่นักเรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง

- ปรบอ่านบทเรียนไปเรื่อย ๆ
- นักเรียนที่นักเรียนจะต้องช่วยกันทำการจัดตอบกับบทเรียน ได้แก่ นักเรียนตัวเลข ๒
- บทเรียนจะเสนอเนื้อหาโดยมีการเน้นตรงส่วนที่สาระสำคัญด้วยเครื่องหมายต่าง ๆ

เมื่อนักเรียนอ่านเนื้อหาจนแต่ละกรอบจบแล้ว ปรบตามเลข ๒ เมื่ออ่านข้อความจนครบต่อไป

- นักเรียนต้องพร้อมที่จะเรียนแล้วจึงเข้าเรียน

เรียนร้อย กค ๘

กรอบที่ 1

ธรรม เมื่อ เตือนสติ

ชีวิตของเราทุกคนย่อมเกิดดับขึ้นโดยลำดับ จากวัยเด็ก เข้าสู่วัยหนุ่มสาว วัยผู้ใหญ่ และวัยชรา ร่างกายและจิตใจ ที่เราเรียกว่า 'ตัวเรา' หรือ 'ตน' นั้น สติธรรมที่จะได้รับการศึกษาอบรมธรรมะ เมื่อความเจริญเติบโต จนทางจิต จะได้มีสติอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข สติธรรมที่กล่าวถึงว่า 'ถ้ารู้ตัวตนเป็นที่รัก ก็ควรรักษาตนนั้นให้ดี'

ธรรมเมื่อเตือนสติ ที่จะนำมากล่าวถึงนี้ เป็นการบ่มเพาะคุณธรรมของพุทธศาสนิกชนทั่วเราทุกคนได้แก่ 1. คารวะ 6 คือธรรมเมื่อเตือนสติตนเอง

แก้ตัวเรา

กค ๒ เมื่อตบหน้าต้อาเป

กรอบที่ 2

2. ชิต 6 คือธรรมเมื่อเตือนสติตนเอง

ถ้าเราชอบ รักใคร่ใคร่ จะทำให้จิตใจของเราสะอาด

3. อภัยมุข 4 คือธรรมเมื่อเตือนสติตนเอง

สวดมนต์สวดภาวนา

4. หิริโอปปาติกะพรหมจรรย์ (อ่านว่า หิด-กะ-พา-นิ-กิด-กะ-ประ-หมจ) คือธรรมเมื่อเตือนสติตนเอง

วิธีทำงานให้สำเร็จ

กค ๒ เมื่อตบหน้าต้อาเป

กรอบที่ 3

5. พรวาธรรม คือธรรมเพื่อเตือนสติตนเอง สำหรับผู้ครองเรือน จักรวรรดิ

ตนเองเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติ จนสั่งสอน เพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

ตาราง 6

ตารางหรือตาราง แปลว่า

ความมั่นคง เป็นหลักยึดมั่น การดำรงหรือดำรงไว้

คือการปฏิบัติให้เข้าถึงเป็นปกติมั่นคง

กิริยาอาการที่แสดงถึงความเคารพ ได้แก่การแสดงความเคารพ

ความสงบเสถียร อาการบอกรับไหวและกราบ เช่นเด็กเคารพพ่อแม่ ยึดมั่นเป็นหลัก

ภาค ๒ เพื่อตบหน้าตา

กรอบที่ 4

ก็ต้องแสดงอาการเคารพด้วยการยืนตรง ยกมือไหว้ บุคคลเมื่อเข้าบ้าน สถานที่ที่ควรเคารพ เช่น วัด สถานศึกษา ฯลฯ ก็ต้องแสดงอาการเคารพ ทางกาย วาจา เป็นต้น

เรื่องการแสดงอาการเคารพต่อสิ่งที่ควรเคารพ เป็นวัฒนธรรมไทยเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ซึ่งพุทธศาสนิกชนชาวไทยยึดถือปฏิบัติมาช้านาน เป็นการให้เกียรติผู้อื่น และให้เกียรติ สิ่งที่ควรเคารพ ไม่ให้กลายเป็นเพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่ขายง่ายง่าย

ภาค ๒ เพื่อตบหน้าตา

กรอบที่ 5

จนหนังสือพระพุทธศาสนากับวัฒนธรรมเรียบเรียงโดยสุชีพ ปุณณานุกาญจน์ กล่าวว่า พระพุทธศาสนา เป็นต้นตำรับทางวัฒนธรรม ที่เก่าแก่ที่สุด แต่คนสมัยใหม่ ได้อธิบายวัฒนธรรมเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของมนุษย์ ซึ่งเห็นได้จากพระวินัยที่กำหนดระเบียบปฏิบัติของภิกษุต้อง เป็นอันว่า ภาษิตของพระพุทธเจ้าเกี่ยวกับเวลาปรากฏตัวในที่ประชุม ภาษิตต้องแสดงอาการกิริยาสุภาพอ่อนโยนต่อผู้ควรเคารพ ภาษิตต้องไม่แสดงอารมณ์โกรธแสดงอาการโมโห หรือไม่เคารพเป็นต้น ซึ่งวัฒนธรรมเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของมนุษย์ได้เป็น แนวทางบรรทัดของพุทธศาสนิกชนทั่วไป

ภาค ๒ เพื่อตบหน้าตา

กรอบที่ 6

ศาสนานมธรรมพหุศาสนา ได้แสดงถึงเหตุการณ์ว่า 6 ประการ คือ

1. พุทธศาสดา เคารพในพระพุทธรูป
2. อริยศาสดา เคารพในพระธรรม
3. สังฆศาสดา เคารพในพระสงฆ์
4. ศิกษุศาสดา เคารพในการศึกษา

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าตา

กรอบที่ 7

5. อัยยศาสดา เคารพในพระคัมภีร์
6. มุขีศาสดา เคารพในการปฏิบัติ

1. พุทธศาสดา เคารพในพระพุทธรูป พระพุทธรูปเป็นบุคคลที่เคารพบูชา เป็นผู้มี
สิ่งของอันประเสริฐที่สุด คือ พระพุทธรูป ผู้ที่เคารพ พระพุทธรูปได้เกิดกับพระพุทธรูป เป็นหลัก คือเป็นสิ่งที่
เคารพ เคารพต่อพระพุทธรูป ด้วยกาย วาจา จิต ที่เห็นแล้วตามด้วยพระพุทธรูปของพระพุทธรูป
เมื่อเข้าบ้านสิ่งของนี้สถาน หรือ เจดีย์สถาน เช่น วัด รามัญ วัดราช ที่ประดิษฐานพระพุทธรูป

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าตา

กรอบที่ 8

และสถานที่อื่น ๆ อันเนื่องด้วยศาสนา ก็ควรต้องแสดงอาการเคารพ เช่น การไหว้ กราบ
การนุ่งกายเรียบร้อย ไม่ส่งเสียงดัง ไม่ทำสิ่งสกปรก หรือประกอบกิจอันดีงามสถานที่เหล่านั้น
การแสดงนารายณ์เช่นนี้เรียกว่า เคารพในพระพุทธรูป

2. อริยศาสดา เคารพในพระธรรม เป็นสิ่งที่พระพุทธรูปเคารพ เป็นหลักที่พระพุทธรูปเคารพ
เป็นหลักด้วย เพราะพระธรรมคือคำสั่งสอนของพระพุทธรูป การแสดงความเคารพในพระธรรม
คือการศึกษานี้เข้าใจจนตลอดของพระพุทธรูปซึ่งนี้หลักใหญ่ คือ การอ่านหนังสือ

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าตา

กรอบที่ 9

บำเหน็จความดี และหาจิตของชนชั้นบ่อนเบี้ย

3. สังฆตารดา เคารพในพระสงฆ์ พระสงฆ์คือสาวกของพระพุทธรูป เป็นผู้สืบพระศาสนาให้รุ่งเรือง ทำให้เราได้รู้จักพระพุทธรูปศาสนาและวิถีชีวิตของพระสงฆ์ การเคารพในพระสงฆ์ คือการถือเอาพระสงฆ์เป็นหลักฐานในการประพฤติตนตามคำแนะนำสั่งสอนของฝ่าย การถือเอาแบบอย่าง ความประพฤติของพระสงฆ์เป็นแบบอย่าง ความประพฤติของตนเอง การรบกวนกับพระสงฆ์ด้วยปัจจัย 4 เมื่อมีข้าบตาจริงชีวิตอยู่เพื่อศึกษาเล่าเรียนพระธรรมวินัยโดยสะดวก การแสดงกิริยา มารยาทเรียบร้อย ใช้วาจาสุภาพ

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าตาไป

กรอบที่ 10

ด้วยอาการอ่อนน้อม เหล่านี้ได้ชื่อว่าเคารพในพระสงฆ์

4. ศึกษาตารดา เคารพในการศึกษา การศึกษาหมายถึงวิชาความรู้ ผู้ที่เคารพในการศึกษา ถือยึดถือเอาการศึกษาเป็นหลัก ย่อมไม่ละทิ้งวิชาความรู้ วิชาเป็นของง่าย เล่าเรียนเมื่อใดก็ได้ ผู้ที่ยกย่องวิชาการศึกษาเล่าเรียนจะต้องขวนขวาย ขยันหมั่นเพียร ใฝ่หาความรู้สัจตามวัยของตน เพราะเห็นวัยที่ควรศึกษาอย่างเข้าส่ววัยหนุ่มสาวและวัยชรา จะต้องทำมาหากินเลี้ยงครอบครัว ถ้าไม่ศึกษาหาความรู้หรือความรู้ที่ละเลาะสนมนี้ย่อมยากจะหาเงินทำมาหากินเข้าที่ควร

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าตาไป

กรอบที่ 11

ตั้งแต่วัยเด็กเป็นประจักษ์ของการศึกษา ยึดมั่นในการศึกษาเล่าเรียนย่อมได้ชื่อว่าเคารพในการศึกษา

5. อุบายตารดา เคารพในความประพฤติ ความประพฤติ คือ ความไม่เลินเล่อ ความรอบคอบ เหมะลัด และความเข้าใจที่ถูกต้อง

ความประพฤติเป็นสรวนของความดีทั้งหลาย เพราะถ้าประพฤติดีทั้งนี้ทั้งนั้นหลายสิ่งสำเร็จได้ด้วยดี ดังนั้นจึงเป็นเหตุในประมาณ ส่วนคนชั่วตามลัทธิสอนให้ตนอยู่เสนาเพราะความหลงผิดต่าง ๆ

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าตาไป

พุทธศาสนาสุกษิธ เรื่องความปรมาท นีหลายข้อสนดวราได้จดจำไว้เตือนตนเองบ้าง เช่น
ความปรมาทเป็นทางแห่งความตาย

ตมพาลนี้บัญญัติธรรม ย่อนปรยก่อนแต่ความปรมาท

อาการเดาจนความมา่ปรมาท คืออย่างไร จนทางปรมาทสนาได้กล่าวไว้เรื่องดวราความ
มา่ปรมาทจนที่ 4 สกาน คือ 1. มา่ปรมาทจนการละกายสุจริต ให่ปรมาทกายสุจริต 2. มา่ปรมาท
จนการละวจีสุจริต ให่ปรมาทวจีสุจริต 3. มา่ปรมาทจนการละมณสุจริต ให่ปรมาทมณสุจริต

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าตาอไบ

กรอบที่ 13

4. มา่ปรมาทจนการละความเห็นผิด ให่หาความเข้าใจที่ถูกต้องเดาจนความมา่ปรมาทจะต้องท่น
สำรวจตนเองจนสิ่งดังกล่าว คนล้นก่อนสอนลูกหลานว่า ดวรามา่ปรมาทจนของ 3 อย่างต่อไปนี้คือ 1. มา
2. พหิสน 3. บาป เพราะของทั้ง 3 อย่างนี้ ถ้าเหลือเศษไว้โดยปรมาทว่า เป็น เศษเล็ก เศษน้อย
มา่สาธุอะไร สักวันหนึ่งข้างหน้าย่อมเป็นนิชเป็นนัยแก่ตนเองได้ เช่น พหิสน ถ้าทิ้งเศษไว้บนบกจะมอกม
ขึ้นเรื่อย ๆ เพราะความหลงผิดว่าเป็นพหิสนเล็กน้อย ดังนั้น จงท่นสำรวจตนเองอย่างได้หาฉินว่าทางกาย
วาจาและใจ และจงเป็นเดรรอบคอบ จดรรณยัตร์ครองสิ่งต่าง ๆ แล้วหาความเข้าใจที่ถูกต้อง

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าตาอไบ

กรอบที่ 14

จึงจะได้ชื่อว่าเดาจนความมา่ปรมาท

๖. บิสิณการดวรา เดาจนการบิสิณการ บิสิณการหมายถึง การหือรับที่ ๆ ไป
เช่น จัดนาที่งาที่ จัดนาที่เต็มจัน การหือรับที่บิสิณการนี้ คือการหือรับ ตามความสัดของนา
เช่น สมนวรสทนากับสนนวรสทนการเลียงสนนวรสทนจัดนาที่บิสิณการเป็นต้น การเดาจนการบิสิณการ
หือรับ เป็นวัฒนธรรมทางปรมาทสนาที่สละนยะ เด่นมีเศษ เป็นลักษณะของชาวปรมาทโดยเลมาชับบือ
ปรมาทสนาได้ชื่อว่า เป็นบิสิณการหือรับอันอารี มีกิริยาสุภาพอันรณ เจรจาอันหวาน ทั้งนี้เพราะ

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าตาอไบ

รู้จากกันตรกับผู้อื่น ซึ่งสามารถเอาตัวรอดได้เสมอ ดังเช่น พุทธสภากิจที่ว่า 'ผู้ที่ย่อนยานแต่รู้ไว้ได้'

ผู้ที่รู้จักเดาใจและการบิณฑการ คือ ยึดการต้อนรับเป็นหลักนั้น คือผู้ที่รู้จักเกียรตินั้นเอง การให้เกียรติผู้อื่น เป็นการยกย่องเกียรติคุณผู้อื่น แม้จะมีมาช้าวันตรราย แต่เมื่อได้รับการต้อนรับอย่างดีก็ ย่อมรวันบับยังเลืยได้ ดังนั้นพระพุทเจ้าจึงสอนให้เดาใจคนการต้อนรับ เขาก็กล่าวมาแล้วทั้งนั้น จะเห็น

ว่าดาราข 6 เป็นธรรมเมื่อเตือนสติแก่ตนเองให้รู้จักเดาใจคนสิ่งที่ดีควรเดาใจจะ เป็นมงคลแก่ตนเอง

เมื่อประกอบความเข้าใจจนทั่วข้อธรรม เรื่องดาราข 6 จึงของภิกษุสามเณรตามหลัก 2 เรื่อง ดังนี้

ภาค ๒ เพื่อบุคคลที่เอาใจ

กรอบที่ 16

เรื่องพระเถระต้อนรับจร

ยังมีจรผู้หนึ่งมีบริวารประมาณ 500 จรทั้งหลายนั้นเที่ยวล้นชาวบ้านจนผู้คนไม่กล้าออกบ้าน เมื่อไปหาญาติพี่น้อง อยู่มาวันหนึ่งจรทั้งหลายชวนกันไปเล่นที่วัดวิหาร เมื่อเอาของสงฆ์และเจดีย์ คนรักษา อารามซึ่งบวชเป็นจรเดินทางมาจึงพากันไปบอกเหตุ แก่พระเถระผู้ใหญ่ พระเถระจึงถามคนรักษาอารามว่า ข้าวสารและเนื้อ ปลา เนย นม มีหรือไม่ว่า คนรักษาว่าดีจึงบอกว่ามีแต่ของสงฆ์ พระเถระจึงให้เอาของสงฆ์ ไปหุงต้มเลี้ยงจรเหล่านั้น ดั้นจรทั้งหลายได้รับประทานอาหารแล้ว จึงถามคนรักษาว่าของเหล่านี้เป็น ของใคร คนรักษาว่าดีก็บอกว่าพระเถระผู้ใหญ่น่าจะรับใช้เขาบ้าง จรทั้งหลายจึงยังเกิดความเลื่อมใสมากขึ้น

ภาค ๒ เพื่อบุคคลที่เอาใจ

กรอบที่ 17

เข้าไปสู่สำนักแห่งพระมหาเถระ แล้วให้ข้าราชบริพารบิณฑการบอกกล่าวแก่คนจะเป็นผู้รักษาวิหารนี้ให้เป็นอันตรราย ของข้าวบ้านทั้งหลายมาหาพระเจดีย์เกิด จึงเห็นคนมาชาวบ้านมาหาญาติพี่น้องมาหาวิหารและหาเจดีย์ ดั้นชาวบ้านถวายทานแก่พระสงฆ์แล้วมีของเหลืออีกเลี้ยงพวกจรทั้งหลาย ดั้นจะกลับบ้านพวกจรก็พากันมาส่ง ถึงแก่แก่มา ชาวบ้านซึ่งบวชรู้ว่าเป็นจรรักษาวิหารเป็นที่ยอมรับนับถือแล้ว ก็พากันมาหาญาติพี่น้องเป็นอันมาก อยู่มาวันหนึ่งพระภิกษุของดั้นตามเห็นตัวจรวณิชา เห็นว่าพระสงฆ์และเอาของสงฆ์ไปให้จรทั้งหลาย ไม่สมควรเลย พระเถระได้ยินจึงให้ประชุมสงฆ์ทั้งหลาย แล้วถามความเห็นเห็นว่า เมื่อจรทั้งหลายติดพันของสงฆ์

ภาค ๒ เพื่อบุคคลที่เอาใจ

กรอบที่ 18

และเจตีย์ ท่านป้องกันไว้ก่อนด้วยการเอาของสงฆ์บางส่วนไปเป็นอาหารต้อนรับภิกษุ ของใช้ก็มีอยู่หลาย
จงกระดากว่าของสงฆ์กับเจตีย์เหมือนกับส่วนที่ท่านเจตีย์ เราดาข้างไหนจะมากกว่ากัน ภิกษุทั้งหลายก็คำนวณ
ราดาว่าของที่รจามะเอาไปนั้นมีราดามากกว่าของสงฆ์ที่ภิกษุจรร ที่ประชุมสงฆ์ทั้งหมดจึงเห็นต้องตั้งกันว่า
พระเถระท่านนี้เป็นประจักษ์เป็นการแสดงคุณของการรู้จักทำการบิณฑบาต ในนี้รจนมาอย่างจด

เรื่องบุรุษลักขโมย

มีบุรุษคนหนึ่งอยู่ในเมืองพาราณสี บุรุษนั้นมีทาสที่รักใคร่ว่าใจเลี่ยนมาช้านาน อยู่มาวันหนึ่ง บุรุษนั้น

กต ๒ เพื่อดูหน้าตาต่อไป

กรอบที่ 19

ไปลักขโมยเงินส่วนอุทานของพระเจ้าพาราณสี บุรุษนั้นมีความประมาท คิดว่าทาสนั้น จะต้องจงรักภักดีต่อตนตลอด
ชีวิต จึงนำเงินนั้นมาขึ้นแก่ทาส บอกความว่าท่านนี้เงินของพระราชา ทนไปลักขโมยจากอุทานของข้าพเจ้าเป็นอาหาร
เสีย ทาสนั้นก็ทำตามตามสัญญาซึ่งพูดประการว่าท่านหาอาหารแต่ที่ตัดหัวท่านออกเสีย ครั้นต่อมาตนเฝ้าอุทาน
รู้ว่าท่านหายไป จึงหลอกล่อพระเจ้าพาราณสี พระองค์รับสั่งให้สืบเอาตัวภรรษาได้ ถ้าจรรสึบาได้จะให้รางวัล
ฝ่ายทาสเห็นแก่รางวัล จึงนำหัวท่านที่ได้ตัดไว้ไปขึ้นแก่ราชบุรุษ บอกความว่านายของตนเป็นผู้ลักขโมยราชบุรุษ
ก็มาจับตัวไปหาทนายขึ้นฟ้องในศาล เห็นอันมาก ทั้งนี้เพราะความประมาทไม่รอบคอบ หลงผิดที่ไปบอกความลับ
แก่ทาส

กต ๒ เพื่อดูหน้าตาต่อไป

จบบทเรียน ท่าน

สวัสดีครับ

ตามธรรมชาติที่เราจะอยู่โดยสันติสุขได้ยาวนานดี จะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับผู้รอบตัวเรา จะต้องมีการ... (text obscured) ...

ธรรมะเองเอง... (text obscured) ...

เป็น 6 จาพวก... (text obscured) ...

กต ๒ เพื่อตบหน้าตาไป

กรอบที่ 21

1. ชิตเบื่องหน้าคือ บิดา มารดา เป็นผู้เลี้ยงและอบรมสั่งสอนเราก่อนใคร ๆ ทั้งสิ้น
2. ชิตเบื่องหน้าคือ ครู อาจารย์ เป็นผู้ชี้ขาดความรู้ และอบรมสั่งสอนเรารองจากบิดา มารดา
3. ชิตเบื่องหน้าคือ บุตรภรรยา หรือสามี เป็นผู้ใกล้ชิดเรามากที่สุดเป็นผู้ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับเรา

และติดตามเราไปชั่วชีวิต

4. ชิตเบื่องหน้าคือ นิตกรนาย เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือที่เป็นประโยชน์แก่เรา
5. ชิตเบื่องหน้าคือ... (text obscured) ... เป็นผู้คอยรับใช้

รับคำสั่ง และให้ความสะดวกแก่เรา

กต ๒ เพื่อตบหน้าตาไป

กรอบที่ 22

6. ชิตเบื่องหน้าคือ... (text obscured) ... เป็นผู้ทรงศีลที่มีความประเสริฐที่สุด โดยเมตตา

อบรมจิตใจเราให้บริสุทธิ์สะอาดอยู่เสมอ

หน้าที่ของเราและบุคคลทั้ง 6 จาพวก... (text obscured) ...

1. ชิตเบื่องหน้าคือ... (text obscured) ...
2. ... (text obscured) ...
3. ... (text obscured) ...
4. ... (text obscured) ...
5. ... (text obscured) ...

กต ๒ เพื่อตบหน้าตาไป

กรอบที่ 23

บุตรซึ่งบารุงเลี้ยงดูบิดามารดา 5 ประการ ดังนี้

1. ท่านได้เลี้ยงมาแล้ว เลี้ยงดูท่านตอบ
2. ทำกิจของท่าน
3. ดำรงวงศ์สกุล อย่างให้เสื่อมเสียได้
4. ประพฤติตนให้เป็นคนเคารพได้รับทรัพย์มรดก
5. เมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว ท่านปฏิบัติกิจท่าน

กต ๒ เพื่อตบหน้าต่อใบ

กรอบที่ 24

2. บิดาซึ่งบารุงเลี้ยงดูบิดามารดา 5 ประการ ดังนี้

1. ท่านได้เลี้ยงมาแล้ว เลี้ยงดูท่านตอบ

2. ทำกิจของท่าน

3. ดำรงวงศ์สกุล อย่างให้เสื่อมเสียได้

4. ประพฤติตนให้เป็นคนเคารพได้รับทรัพย์มรดก

5. เมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว ท่านปฏิบัติกิจท่าน

ดและนางอีกก่อนแล้ว

กต ๒ เพื่อตบหน้าต่อใบ

กรอบที่ 25

ศิษย์มีหน้าที่บารุงครูอาจารย์ 5 ประการ ดังนี้

1. ด้วยการลุกขึ้นยืนต้อนรับ เป็นการแสดงความเคารพวิธีหนึ่ง
2. ด้วยการเข้าไปเป็นคอยรับใช้ เป็นการแสดงความกตัญญูต่อวิธีหนึ่ง
3. ด้วยการเชื่อฟัง เป็นการแสดงความว่าง่าย
4. ด้วยอุปัชฌายะ คือ การช่วยกิจธุระของท่านครูอาจารย์ ทั้งเงินยานพาหนะและยานพาหนะ
5. ด้วยการเรียนศิลปวิทยาจนแตกฉาน

กต ๒ เพื่อตบหน้าต่อใบ

3. จัดเบื้องต้นสำหรับหน้าต่อกรรมา 5 ประการ ดังนี้

1. ด้วยการยกย่องนับถือว่าเป็นกรรมา แสดงให้ปรากฏแก่ต้นที่
2. ด้วยการแต่งตั้ง
3. ด้วยการแนะนำประมุขของกรรมา
4. ด้วยการมอบหมายงานให้ปฏิบัติ
5. ด้วยการให้เครื่องแต่งตัวและแสดงว่าได้รับเกียรติ

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าต่อ

กรอบที่ 27

กรรมานี้หน้าสำหรับ 5 ประการ ดังนี้

1. จัดการงานที่จำเป็นเรื่องจนตรึงเรื่องจนครบ
2. ส่งตรวจต้นข้างเคียงของงาน เช่น ญาติพี่น้องและมิตรของงาน
3. นำประมุขขึ้นกราบ
4. รักษาหน้าที่งานให้เรียบร้อย
5. ชื่นชม ไม่เกียจคร้านงานกิจการทั้งปวง นำบ่อน้ำและเลขที่หน้าของงานรับขึ้นแต่เพียงฝ่ายเดียว

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าต่อ

กรอบที่ 28

4. จัดเบื้องต้นสำหรับหน้าสำหรับหน้าต่อกรรมา 5 ประการ ดังนี้

1. ด้วยการยกย่องนับถือว่าเป็นกรรมา แสดงให้ปรากฏแก่ต้นที่
2. ด้วยการแต่งตั้ง
3. ด้วยการแนะนำประมุขของกรรมา
4. ด้วยการมอบหมายงานให้ปฏิบัติ
5. ด้วยการให้เครื่องแต่งตัวและแสดงว่าได้รับเกียรติ

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าต่อ

เมื่อเราได้รับการบำรุงจากมิตรเช่นนี้ ดวรตอนแทน 5 ประการคือ

1. ด้วยการจ้บ
 2. ด้วยการเจรจาซื้อขายเรา
 3. ด้วยบรรณาติสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่มิตร
 4. ด้วยความเป็นผู้สมเสมอ คือเป็นผู้มีความเสมอต้นเสมอปลายไม่ว่าฐานะของมิตร
จะเปลี่ยนแปลง หรือตัวเราเองได้ตกต่ำ
 5. ด้วยการไม่แก่งกล่าวร้ายทำลายจากความเป็นจริง คือ มีความสัตย์ซื่อต่อเพื่อน
- ภาค ๒ เพื่อดูหน้าต่อไป

กรอบที่ 30

5. หิตะเบองตา คนรับใช้ ลูกจ้าง หรือผู้บังคับบัญชา ซึ่งผู้ที่เป็น

นายดวรมีหน้าที่ 5 ประการดังนี้

1. ด้วยการจัดการงานให้ทำตามสมควรแก่กำลัง
2. ด้วยการให้อาหารและรางวัล
3. ด้วยการรักษายาบาลจนเวลาเจ็บไข้
4. ด้วยการแจกของกินที่รสอร่อย แสดงถึงความเอื้อเฟื้อของผู้เป็นนาย
5. ด้วยการปล่อยใจให้เขาทำงานจนล้นอันสมควร

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าต่อไป

กรอบที่ 31

คนรับใช้ ลูกจ้าง หรือผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่บำรุงนายจ้าง 5 ประการ

1. ลูกขึ้นทำงานก่อนนาย
2. เลิการงานที่หลังนาย
3. ถือเวลาแต่ของให้นายใช้
4. ทำการงานให้ดีขึ้น
5. นำความดีของนายไปสรรเสริญในที่อื่น ๆ ซึ่งผู้ใดได้ยินฟังจะชมชอบว่าเป็นผู้รักคุณ
และถ้านายได้ทราบก็จะรักใคร่เมตตาผู้เป็น

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าต่อไป

6. ชีตเบื่องบน ลมพรมรายน พวเราตีเบมพธกสภณตวอวาทนแลบรณคชสงข
ด้วยลภาณ 5 ดั้ง

1. ด้วยกายกรรม คือ ช่วยเหลือผู้มีความเดือดร้อน
2. ด้วยวาจากรรม คือ ปรารถนาความสงบความดีจากผู้อื่นด้วยความเมตตา
3. ด้วยสมภารกรรม คือ อดทนถึงขั้นความเดือดร้อนเพื่อรักษาความดีของตน
4. ด้วยการเป็นแม่แบบประดุจ คือ มีใจงาม มีอารมณ์ดี มีเมตตาทำกับบ้าน กิจอันรับทำ
ด้วยอุบายอันดี
5. ด้วยการงานอันดี คือ กว้างขวาง เครื่องนุ่งห่มตามควรแก่กำลัง

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าต่อหน้า

กรอบที่ 33

เมื่อสมเด็จพระราชินี ได้รับการบำรุงตั้งแล้ว ตวยตอบเช่นดังนี้

1. นามนิพินากระษัตริย์
2. จักรกษัตริย์
3. อนุเคราะห์ด้วยใจงาม ได้แก่ การแนะนำ ตกเตือนด้วยความหวังดีจริง ๆ
ไม่เพ้อเจ้อหน้าต่อหน้า
4. จักรกษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่เคยมี คือ การบอกเล่าสิ่งที่ดีที่รู้จำด้วยใจดีบ้าง
5. สิ่งที่เคยมีมาแล้วจนแจ่มแจ้ง เพื่อนี้จึงลบล้างความผิด ๆ แล้วได้ถามท่าน
ท่านจะอธิบายชี้แจงจนเข้าใจ
6. บอกทางสวรรค์ให้ คือ การแนะนำทางแห่งความสุขในบิตติเป็นขั้น
แก้ความทุกข์ ทำใจคลายทุกข์ได้

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าต่อหน้า

กรอบที่ 34

ตัวอย่าง นิทานคติประกอบความเข้าใจเรื่อง ชีต 6 นี้ดังนี้

เรื่องพระมณเฑียรราชเจ้าเมืองนครราชสีมา

จนขาดเกล้าว่า แต่ก่อนพระมณเฑียรราชเจ้าของเราบังเกิดเป็นมรณายกเข้าเฝ้าสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ
อยู่จนป่า พระมณเฑียรราชเจ้าจึงมาบิณฑบาตหลายปีแล้วอาหาร และน้ำดื่มขาดแคลนเสียจนมารดาบิดา ตัดสิน
ยังมีราชนิพนธ์หนึ่ง ได้ให้หาสิ่งหลายอย่างมาถวายแล้วจึงมา และอยู่รักษาที่นั่น พระมณเฑียรราชเจ้า
บิณฑบาตถวายข้าวสาลีของราษฎรนั้น ผูกกันหลายพันอัน แล้วก็นำมาแต่ปากเปล่า ฝ่าย
พระมณเฑียรราชเจ้าก็เห็นว่าควรถวายข้าวมาเลี้ยงบิดามารดาของตนบ้าง ๆ ฝ่ายบุตรที่รักษาข้าวสาลีก็

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าต่อหน้า

กรอบที่ 35

ใบปกแผ่นกระดาษเป็นเจ้าของท่านเอาใบยังวางไว้หรืออย่างไร 'พระธิดาสัตว์ตอบว่า' เรานำข้าวสาลี
ใบเพื่อประโยชน์ 3 ประการ คือ 1. เอาใบขึ้นของเก่า 2. เอาใบยังไว้ 3. เอาใบนี้เข้ายืม'
พราหมณ์ไม่เข้าใจจนดาตานั้น จึงถามว่า 'ทั้ง 3 ประการนี้ ทำอย่างไร' พระธิดาสัตว์ตอบว่า 'จริง

ของเก่าคือ เอาใบเลี้ยงบิดามารดา ผู้เลื่อมเป็นเจ้านี้ เราเป็นบุตร เปรียบเหมือนเป็นลูกนี้ เอาใบ
ยังไว้ คือ เอาใบนี้แก่คนทั้งหลายที่เจ็บป่วยและคนยากจน เพื่อรักษาคนไม่ได้ เป็นการทานช่วยเหลือกัน
เอาใบนี้เข้ายืม คือ เอาใบนี้แก่ลูกที่อยากรังษัยหาเงินไม่ได้ บานเข้าปกครองคน เขาจะได้เลี้ยงเรา
ตลอดจน

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าตาใบ

กรอบที่ 36

พราหมณ์ได้ยินดาตานิยายดังนั้น จึงบังเกิดความยินดี เลื่อนจตุสดมภ์ของพระยานกนกเข้า
จึงกล่าวถวายถวายพระธิดาสัตว์และบริวารนางมาขึ้นข้าวสาลีได้ตามเดิม

เรื่อง ดาบมอญดาตานิยาย

มีชายผู้หนึ่ง ได้รู้เรื่องวิชาเสกมนตร์มาจากชายาจากเมืองอื่น ซึ่งสามารถเสกมนตร์มวงจันท์
ลูกออกมาได้ ทั้ง ๆ ที่ไม่ขังลูกกล อยู่มาวันหนึ่ง ชายผู้นี้ได้เข้าไปขอทำงานกับเศรษฐีผู้หนึ่งซึ่งมี
เศรษฐีนั้นถามว่า 'เจ้าทำอะไรได้บ้าง' ชายผู้ตอบว่า 'ข้าพเจ้าสามารถเสกมนตร์มวงจันท์ลูกได้'
แล้วชายผู้นี้ทำตามคำพูด คือ ห่อคาถาที่มนตร์มวงจันท์ด้วยลูกมวงจันท์เต็มทั้งปรางค์ใส่สาธิตา

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าตาใบ

กรอบที่ 37

ท่านเศรษฐีมีความชื่นชมมาก จึงรับชายผู้นี้ไว้ทำงานด้วย คือให้เสกมนตร์มวงจันท์
อยู่มาวันหนึ่ง ท่านเศรษฐีถามว่า 'เจ้าไปเรียนวิชาเสกมนตร์มาจากไหน' ชายผู้นี้กล่าวบอก
ตามความจริง เพราะชายผู้นี้จะมอญดาตานิยายเป็นตนยากจนเข็ญจึง ตอบว่า 'ข้าพเจ้าเรียนมาจาก
อาจารย์ผู้ชื่อเสียงดังดัง เป็นที่นับหน้าถือหน้านัก' หลังจากตอบเช่นนั้นแล้ว ในวันต่อมาเมื่อท่าน
เศรษฐีเรียกเสกมนตร์อีก คาถาที่ชายผู้นี้ห่อมนตร์ก็เกิดความเสื่อม ห่อมนตร์ด้วยลูกมวงจันท์
ห่อมนตร์ด้วยลูกมวงจันท์ และมนตร์ก็ไม่ได้ผลดกเหมือนแต่ก่อน นานวันเข้าก็ไม่สามารถเสก
มนตร์ได้อีกเลย

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าตาใบ

จนพี่สาวท่าน เดชะจึงจับได้ว่า

ขามขี้เฒ่าเฒ่ามากรกเล้านมวัวได้อีกห้าพร้าว่านี่ขาย ดีอ ตวาม

សម្រាប់ការបោះឆ្នោតសម្រាប់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

เมื่อพบปะกันแล้ว ก็มีการสนทนาถึงเรื่องต่างๆ ซึ่งมีความสำคัญและน่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการพัฒนาประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

กต ๒ เพื่อดูหน้าต่อไป

ឧបបត្តិ កេសត្ថ កថាវត្ថុ

ସଂସଦାକାଂକ୍ଷ

ขบวนการสตรีธรรม เป็นหัวข้อธรรมที่สอนเรื่องให้เรารู้จักควบคุมตัวเองเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติ

ตัวเงินสังคน เป็นธรรมของผู้ครองเรือนเราทุกคนเมื่อเติบโตขึ้นในภายหน้าอย่างเข้าสุตย์หนุ่มสาว และวัยหนุ่ม ก็จะต้องมีคู่ครอง สร้างหลักฐานครอบครัว เป็นครอบครัวเกิดเงินเงินสังคน ซึ่งจะอยู่เป็นครอบครัวรอด ๆ โดยลำบากไม่ได้ จำต้องคบค้าสมาคมเกี่ยวข้องกับบุคคลทั่วไปเงินสังคน จึงสมควรที่จะได้ศึกษาธรรมข้อนี้ไว้ เพราะเป็นหัวข้อธรรมที่เตือนสติผู้ครองเรือน คือชาวบ้านทั้งหลายให้รู้จักการประพฤติปฏิบัติต่อบุคคลทั่วไปเงินสังคนอย่างเหมาะสม

ภาค ๒ เพื่อตบหน้าต้อไบ๋

กรอบที่ 75

มีหัวข้อธรรมอยู่ข้อหนึ่งซึ่งได้กล่าวไว้แล้วในตอนต้น คือ เรื่องที่ ๖ เป็นธรรมที่เตือนสติตนเองให้เข้าใจบุคคลและปฏิบัติต่อบุคคล ๖ ประเภท ที่แวดล้อมตัวเราโดยตรง ส่วนขบวนการสตรีธรรมจะเป็นธรรมที่ขยายความเข้าใจเรื่องประพฤติปฏิบัติต่อบุคคลทั่วไปเงินสังคนที่เราอาศัยอยู่ อันจะหาให้เป็นคนกว้างขวาง ได้รับความนิยมน่าคบกับบุคคลทั่วไป นอกจากนั้นธรรมข้อนี้ยังสอนให้เราหาตนให้เป็นที่ปรารถนาแก่สังคมเป็นที่ยกย่องกล่าวถึงแต่เงินทางดีงาม

ภาค ๒ เพื่อตบหน้าต้อไบ๋

กรอบที่ 76

ขบวนการสตรีธรรม 4 ประการดังนี้

1. ลังจะ ความสัตย์ซื่อต่อกัน
2. ทนข ความข่มใจ
3. ขันติ ความอดทน
4. จาคะ การให้สิ่งของตนแก่ผู้ควรรับ

ภาค ๒ เพื่อตบหน้าต้อไบ๋

1. ลัทธิ ความขัดแย้งที่ต่างกัน ผู้ครองเรือนทั้งหลายจะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคล

ที่หาบอย่างหนักเลี่ยนมาได้ จึงจะหาจัดการตามหาเลี้ยงชีพเป็นไปโดยสะดวก ไม่ว่างานการ
ประกอบกิจการงานใดๆ ก็ตาม จะต้องอาศัยการติดต่อขอความช่วยเหลือและการปรึกษาหารือ การจัดทำ
ร่วมมือ การร่วมงานและ เขียวเตร่เลี้ยงดู ฯลฯ การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ จะต้องใช้ความ
ซื่อตรงต่อกัน เป็นเครื่องมือสร้างความเชื่อใจให้เกิดขึ้น ไม่ว่าใครจะวางกัน หากทั้งสองฝ่ายมีความ
รักใคร่ผูกพันซึ่งกันและกันจึงจะหาประโยชน์ร่วมกันได้

ภาค ๒ เพื่อตบหน้าตาไป

กรอบที่ 78

ดังนั้น ไม่ว่าเราจะเกี่ยวข้องกับใครก็ตาม ควรมีความซื่อสัตย์ซื่อตรงต่อผู้อื่นเมื่อเรายัง
เป็นเด็กอยู่เป็นเด็กควรเป็นลูกที่ซื่อตรงต่อพ่อแม่ เป็นนักเรียนที่ดีควรซื่อตรงต่อครู อาจารย์ เป็นเพื่อน
ก็ต้องซื่อตรงต่อเพื่อน เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ประกอบอาชีพการงานหาเลี้ยงครอบครัว ถ้าหากหน้าที่
เป็นลูกจ้าง ก็ควรซื่อตรงต่อนายจ้าง จึงจะหาเงินได้รับความไว้วางใจเมื่อเป็นนายจ้างก็ต้องซื่อตรงต่อ
ลูกจ้าง จึงจะหาเงินได้รับความยกย่องนับถือ ถ้าเป็นข้าราชการก็ต้องซื่อตรงต่อหน้าที่การงานและ
ยังกับบัญชา เมื่อทำหน้าที่จนครบถ้วนก็ต้องซื่อตรงต่อสมาชิกในครอบครัว และในฐานะเป็น
ราษฎรผู้เป็นเจ้าของประเทศ ก็ต้องซื่อตรงต่อประเทศชาติของตน

ภาค ๒ เพื่อตบหน้าตาไป

กรอบที่ 79

ควรปฏิบัติหน้าที่ราชการที่ดี และ เมื่อทำหน้าที่เป็นผู้บริหารประเทศก็ต้องซื่อตรงต่อราษฎรเช่นกัน
ความซื่อตรงต่อกันคืออย่างไร ความซื่อตรงคือ ความจริงใจไม่บิดเบือนกัน ไม่หลอกลวงกัน ไม่ดลวง
หลอกลวงกันและกันผู้ซึ่งจะคือ มีความซื่อตรง จะเป็นผู้หวังดีและเอื้อเฟื้อหาผลประโยชน์ให้แก่กันและกัน
จนสิ่งที่ดีกว่า มีข้อกล่าวหาว่า คนบางหมู่บางพวกเอื้อเฟื้อหาผลประโยชน์ให้แก่กันและกันเฉพาะ
พวกมันของตน ทั้งเรื่องที่ดินและเงินผลประโยชน์อันนั้นไม่จัดว่าเป็นคนที่มีความซื่อตรงต่อกัน เพราะ
การเอื้อเฟื้อต่อกันและกัน ก็เพื่อหวังประโยชน์ตอบแทนเฉพาะกลุ่มของตนเท่านั้น

ภาค ๒ เพื่อตบหน้าตาไป

กรอบที่ 80

หากมีเหตุขัดข้องไม่ว่าจะเพื่อป้องกันได้ก็จะช่วยเหลือกันอีกต่อไป หากจำเป็นต้องหาทรัพยากรเงินกลุ่ม
คนอื่น ๆ ถ้าเป็นคนที่ซื้อตรงต่อกันย่อมหวังดีและซื้อเพื่อหาประโยชน์แก่ตนเอง หากไม่ประพฤติ
หาประโยชน์เงินกลุ่มของตนแต่เป็นเมตตาเป็นภัยต่อกลุ่มอื่น

ประโยชน์อีกอย่างหนึ่ง อันเนื่องจากการซื้อตรงต่อกัน ซึ่งเป็นผลประโยชน์ที่ล้ำยิ่ง คือ
ความสามัคคี ซึ่งมีความซื้อตรงต่อกัน ย่อมต้องได้รับความเห็นอกเห็นใจ มีความรักใคร่ผูกพันกัน เมื่อคิด
จะหาอะไรก็ต้องสามัคคีปรองดองจึงความร่วมมือกันได้ดีด้วย

ภาค ๒ เพื่อตบหน้าตา

กรอบที่ 81

เป็นความสามัคคีที่เกิดขึ้นจากการรักใคร่เห็นอกเห็นใจกัน เนื่องมาจากการซื้อสัตย์ต่อกัน นิยม
ความสามัคคีชั่วครู่ชั่วคราว อันเนื่องจากการผูกพันเพราะผลประโยชน์เฉพาะกลุ่มของตน

ประเทศชาติประกอบด้วยคนนี้ก็จะ รักความซื้อตรง ย่อมหาให้ประเทศนั้นเจริญรวดเร็ว
เพราะราษฎรมีความพร้อมเพรียง จนการจูงความร่วมมือแก่ประเทศชาติ สันติสุขสวัสดิภาพ
=> "ความพร้อมเพรียงของปวงชนผู้เป็นหนึ่ง ยังความเจริญให้สำเร็จ" (ลัทธิแห่ง สังฆทานัง สามัคคี
วชิระสาธิตา)

ภาค ๒ เพื่อตบหน้าตา

กรอบที่ 82

นอกจากความนี้ยังสามารถสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นได้แล้ว ความนี้ยังสามารถ
สร้างเกียรติ ให้แก่ตนเองด้วยเพราะผู้มีสัจจะย่อมมีความถือตัว มีความขึงขันตนเอง ไม่ต้องการ
ให้ใครมาดุด่าได้ ถ้าจะประกอบธุรกิจการงานก็มีความซื้อตรง ไม่ดุด่าใครใคร ประเทศชาติจึง
ประกอบด้วยคนนี้สัจจะ เมื่อหาการติดต่อค้าขายกับชาวต่างชาติ ย่อมได้รับความเคารพนับถือ ไม่ถูก
ดูหมิ่นดูแคลน แต่กลับจะได้รับยกย่องว่าเป็นชาติที่มีความซื้อตรง นับว่าเป็นเกียรติแก่ชนชาตินั้น
อย่างยิ่ง

ภาค ๒ เพื่อตบหน้าตา

กรอบที่ 83

2. โทษ คือ ความรักของพ่อแม่ เป็นธรรมชาติที่ความสำคัญน้อย การข่มขืนคือการข่มความรู้สึก
 นึกผ่านจำนงการงานสิ่งที่ไม่ควร เป็นเรื่องที่ต้องมีค่าใบที่ละเล็กที่ละน้อย จึงจะเกิดความเคยชิน
 เป็นธรรมชาติที่ผู้ครองเรือนนั้นเรื่องลูกหลานวางใจอยู่มาก เกี่ยวกับปัญหาครอบครัวและคนในสังคมทั่วไป
 ย่อมต้องเกิดอารมณ์กระทบกระเทือนต่อสิ่งเร้าได้ง่าย รดยเลาะอารมณ์โกรธ จึงข่มจำไว้ได้ยาก แต่ถ้า
 ให้ความรักพ่อแม่ไว้บ้างก็จะไม่แสดงกิริยาอาการขบถออกมาคือ ไม่ด่าทอด้วยคำหยาบ หรือข่มขู่
 เนืองข้าวของ เป็นต้น

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าตาใบ

กรอบที่ 84

การฝึกหัดข่มใจกับประเภทหนึ่งคือ การข่มขืนตามใจตัวเองจนทางในดี เช่น การข่มขืนเที่ยว
 แพนที่ขอใบรงเรียน การรั้งเงินซื้อของเล่นเมื่ออย่างหนึ่ง แพนที่จะเก็บไว้ซื้อของจำเป็นอีกอย่างหนึ่ง
 การรื้อของเล่นมาเล่นติด ทั้ง ๆ ที่รู้ว่ามันเสีย แต่เพราะมันชอบเร้าใจเรา การร้องไห้จนพายุ
 เพราะถูกแย่งของรักกับ การฝึกหัดบังคับใจตนเองให้ได้ต่อสิ่งดังกล่าว เรียกว่ารู้จักข่มใจของตน

3. โทษ คือ ความอดทน บางที่เราอาจได้รับการกระทบกระเทือนจากผู้อื่นที่แสดงอาการกิริยาที่ไม่ดีงาม
 ต่อเรา เป็นเพราะเขาผู้นั้นไม่อาจข่มใจของเขาได้ ตัวของเราเองก็ต้องข่มใจไม่แสดงอารมณ์ตอบ

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าตาใบ

กรอบที่ 85

ยิ่งกว่านั้นเมื่อมีฝ่ายหนึ่งลงมือกระทำ แสดงความขบถออกมากลายเป็นเรื่องทะเลาะ
 วิวาทวิวาทกันจนสุด เราจึงจำเป็นต้องใช้ขันติ คือความอดทนเข้าช่วย ยับยั้งอีกชั้นหนึ่ง คือ
 หยุดการโต้เถียงเสีย เรื่องก็จะระงับไปได้ ต่อจากนั้นถ้าเราพยายามข่มใจต่อไป ก็จะพ้นจากการ
 เป็นศัตรูกัน ฝ่ายที่ข่มใจกับเราก็จะหายโกรธ และอาจจะสละอายใจเปลี่ยนมารักกันก็ต่อเราภายหลังได้
 หากเราไม่เมื่อนานมากขึ้น ขีตของเราก็ต้องจืดจางลงด้วยกันทุกคน เพื่อเป็นเด็กที่อดทน
 ต่อการติเตียนเล่าเรียน นั่นเป็นวิชาสิ่งที่ไม่รู้รู้

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าตาใบ

ต้องอดทนหาการบ้านตามที่ต้องการ ต้องอดทนท่งหนึ่งสัปดาห์เพื่อจะสอบได้ เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ต้องอดทนต่อการหาหนทางเลี้ยงชีพเพื่อสะสมทรัพย์ เงินทองไว้สร้างครอบครัวให้เป็นปึกแผ่น บางครั้งบางคราวมือสั่น การงานล้มเหลวมาได้ผลดังใจ ก็ต้องอดทนสร้างความเป็นปรกติมาดื้ออานต่อไป

เรื่อง ขันติ คือความอดทนนี้ พระพุทธเจ้าทรงยกย่องมากว่าเป็น "ธรรมหาสิ่งงาม" ซึ่งคล้าย
สัจจะ ความสงบเสงี่ยม หมายความว่า บุคคลใดก็ตาม ถ้าฝึกฝนให้มีความอดทน อดกลั้นไว้ได้ และ
 สามารถมีความระมัตรระวังสร้างความเป็นปึกแผ่น งามกับตนเอง

ภาค ๒ เพื่อค้นหาตัวเอง

กรอบที่ 87

และผู้พบเห็น แม้จนคนที่กำลังมีความทุกข์ร้อนอยู่ ก็สามารถเก็บความรู้สึกไว้ภายในได้ ไม่แสดงอาการกระวนกระวายออกมาให้เห็นหน้าตาบึ้ง รุนซ้ำของใครคนคนหนึ่งแต่กลับมีความสงบเสงี่ยมเยือกเย็นด้วย ๆ คิดหาวิธีแก้ไข บุคคลนั้นจะเป็นผู้มีสันติ สร้างความสบายตาสบายใจแก่ผู้พบเห็นไม่ว่าเป็นเพื่อนหรือคนแปลกหน้า

ยังมีธรรมอีกข้อหนึ่ง ที่เรียก ธรรมน้อยการะมาก คือ สติสัมปชัญญะ สติแปลว่า ความระลึกได้
สัมปชัญญะ แปลว่า ความรู้ตัว

ภาค ๒ เพื่อค้นหาตัวเอง

กรอบที่ 88

ธรรมข้อนี้จะช่วยควบคุมกับธรรมหาสิ่งงาม คือขันติสัจจะ เพราะผู้ที่มีสติสัมปชัญญะ และ
 มีอาการสงบเสงี่ยม (มีขันติสัจจะ) จะเป็นผู้ที่ระลึกได้ และรู้ตัวอยู่เสมอว่าตนกำลังหาสิ่งใดอยู่
ควรกระทำต่อไปหรือไม่ (มีสติสัมปชัญญะ) ผู้ที่มีสติสัมปชัญญะ ย่อมไม่สิ้นดี ไม่เป็นจนใจลอยกลับสนใจ
 เป็นอันความดี และมีความรอบคอบ สามารถคาดเดาเหตุการณ์และวางแผนล่วงหน้า ไม่ทำให้เกิด
 ความผิดพลาดได้ง่าย

ภาค ๒ เพื่อค้นหาตัวเอง

ยกตัวอย่าง

นี่เพื่อนหนึ่ง มาลเกเรมาทะเลาะกับเรา และจับตัวมาขาย หากนี้เราเกิดอารมณ์โกรธจนเกือบว่าจ้างจ้าวได้แต่เพราะเป็นผู้มีสติสัมปชัญญะดีหากนี้เรา รู้ตัวและระลึกได้ว่า ขณะนี้เรากำลังอยู่กับคนมาล ดวจะเลิกเสีย จึงข่มใจเดินหนีกับมือด้วยการสงบอารมณ์เข้าปึงบึง หรือลักรัดหูลับครนดราม หากนี้การวิวนหุตกลง เรารู้ตัวดีว่า เราต้องเรียนหนังสือร่วมกับเพื่อนนี้ ถ้าเพื่อนนี้มาลทะเลาะวิวาทกับเราอีก เราจะต้องอดทนไม่โกรธตอบ

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าต่ออาบ

กรอบที่ 90

เราจะต้องเรียนหนังสือด้วยกันอีกนานกว่าจะจบจากโรงเรียน และนั่นเราจะต้องอดทน และสงบเสถียรอาการกิริยาในเสถียรภาพกรธเตื่องใจให้เขาเห็นได้ ซึ่งจะเห็นเวลาเหตุที่วิวาทกันต่ออาบ การระลึกได้และรู้ตัวว่าควรปฏิบัติอย่างไรต่ออาบ ตามตัวอย่างที่กล่าวข้างต้นจึงเรียกว่า เป็นผู้ที่มีสติสัมปชัญญะ

4. จาคะ คือ การให้ไปสิ่งของของตนแก่คนยากที่ควรให้ ธรรมข้อนี้จะช่วยสร้างความผูกพันให้เกิดความรักกันใกล้ชิดกันและกันยิ่งขึ้น

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าต่ออาบ

กรอบที่ 91

เพราะนอกจากความซื่อตรงต่อกัน การรู้จักข่มใจ อดทนไม่ทะเลาะวิวาทกัน การให้ไปสิ่งของจะเป็นการเอื้อเฟื้อกัน ย่อมหากนี้เกิดผลประโยชน์ต่อกันอย่างยิ่ง แม้ในเรื่องการปฏิบัติก็ยังจัดหามาหรือการให้ไป เป็นธรรมข้อหนึ่งในเรื่องสังคหวัตถุ 4

จาคะ คือ การให้ไปนั้น แบ่งเป็น 3 ประเภท

1. จาคะเพื่อคนเดรัจฉาน คือ การให้ไปสิ่งของแก่สัตว์ต่างๆ แม้เขาจะขอปากขอหรือไม่ให้ขอก็ควรให้ เช่น เลือดน้ำ อาหาร เงินทอง เป็นการช่วยกันเขาได้รับความสุขความสบายบ้าง ซึ่งจะช่วยให้ผู้นั้นมีถึงบุญคุณของเราตลอดไป

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าต่ออาบ

2. งานเพื่อสังคม คือ การให้ทุนช่วยเหลือกับเรา เช่น การส่งเสริมอาชีพ นิตยสาร
 เพื่อนๆได้เคย เห็นร่วมงานกันกับเราบ้างไหม เขาก็ได้แต่รอ แต่เป็นการให้เงินช่วยเหลืออาชีพนั้นก็
 กัน เช่น การแบ่งปันของกินของใช้ การให้เงินช่วยเหลือของเมืองขึ้นก็อาจจะเป็น หรือการช่วยเหลือการทำงาน
 เหนือกว่าคนอื่น การให้เงินนี้เป็นการให้เงินช่วยเหลือซึ่งกันและกันถึงความจำเป็นของเรา จะได้เกิดความรัก
 สนิทสนมกันต่อไปอีกยิ่งขึ้น ดังพุทธภาษิตที่ว่า "ผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก คนหมั่นทำย่อมอดบ่เขา" (พหัง ปิยะ รหติ
 ภขันติ นัง มหุ)

ภาค ๒ เพื่อคนหน้าตาใบ้

กรอบที่ 93

3. งานเพื่อคนพิการ คือ การให้ทุนช่วยเหลือแก่เรา หรือช่วยเหลือคนพิการ
 ตายาย ครูอาจารย์ ญาติพี่น้อง เพื่อนๆ ช่างเหล่านี้จำเป็นต้องการอะไรจากเราเลย แต่เราจะไม่คิดถึง
 ของท่าน ที่เราได้เคยเลี้ยงดูอุปการะเลี้ยงดูกันมา เรามีโอกาสตอบแทนบุญคุณของท่าน ด้วยการให้ของกินที่
 ญาติพี่น้องหรือเพื่อนฝูงหรือการให้เงินช่วยเหลือคนพิการ เช่น วันเกิด วันขึ้นปีใหม่ แม้การหา
 ทุนบาตรตอนเช้า หรือการหาทุนที่วัดในวันสำคัญทางศาสนา ก็เรียกว่า การให้เพื่อคนพิการ การให้เช่นนี้
 นอกจากเป็นการแสดงความกตัญญูต่อบุคคล ยังกับคนพิการที่ได้รับความเมตตาต่อเรามากยิ่งขึ้น

ภาค ๒ เพื่อคนหน้าตาใบ้

กรอบที่ 94

การให้เพื่อประเทศหนึ่งที่มีเราอยู่ คือ การให้ทุนช่วยเหลือแก่ประเทศชาติ เช่น ทุนอุดหนุน ประเทศชาติ
 ซึ่งเราทุกคนได้ประโยชน์จากการให้เพื่อส่วนรวมด้วยกันทั้งสิ้น เป็นต้นว่า การให้เพื่อสาธารณประโยชน์
 เช่น การบริจาคเงินเพื่อสร้างโรงพยาบาล สหกรณ์ ตลาดนัด โรงรถ วิหาร การสมทบทุนเพื่อช่วยเหลือ
 คนพิการ เด็กกำพร้า ทหาร ตำรวจชายแดน รวมทั้งการบริหารจัดการสิ่งของที่ต้องการผลิต
 การให้ที่เกี่ยวกับส่วนรวมที่สำคัญ คือ การให้ความร่วมมือแก่ประเทศชาติ การให้ประเทศชาติ
 ที่ให้การให้ที่เป็นประโยชน์ของและไม่ใช่เป็นประโยชน์ของ ทุนส่วนที่เรานำมาเป็นผลเบื้องต้น และเป็นผลสืบเนื่อง
 ขาวาพหุชาติ จึงควรให้ความร่วมมือแก่ประเทศชาติตามหน้าที่ที่ต้องการ

ภาค ๒ เพื่อคนหน้าตาใบ้

เช่น การลงเงินเพื่อบำรุงประเทศเป็นค่าภาษีอากร การจัดหาความเคารพต่ออาชญากรรม ระเบียบ
ปฏิบัติของบ้านเมือง ด้วยการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ ข้าราชการผู้บริหารประเทศ การรู้เห็น
นอกจากเป็นการแสดงความรอบอ้อมอารี ตามลักษณะชาวพุทธที่ดีแล้วยังแสดงความร่วมมือในการรักษา
ระเบียบวินัยร่วมกัน ทำให้ชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยได้ชื่นชมยกย่องว่าเป็นเมืองของ
พระพุทธรูปศาสนา มีประชาชนคนไทยอยู่จนระเบียบวินัยถึงความร่วมมือปฏิบัติหน้าที่ต่อส่วนรวมอย่างดียิ่ง
นิทานคติให้นามประกอบเรื่อง พระวาสุธรรม มีดังนี้

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าตาใบ

กรอบที่ 96

เรื่อง พระยานกกระเจา

มีเรื่องเล่าว่า ครั้งพระมโหฬารวิชัยเกิดเป็นพระยานกกระเจาบริวารมาก พระมโหฬารวิชัย
=> บริวารจึงประณัติรักษาสานต์ดี พร้อมเพรียงซึ่งกันและกันไม่ทะเลาะวิวาท ห่มเกี่ยงแก่งแย่งกันด้วยเหตุต่าง
คือ จะอยู่ด้วยกัน จะขายกับด้วยกัน จะกินกับด้วยกัน จะนอนกับด้วยกัน เมื่อพระมโหฬารวิชัย
บริวารดังนั้น ต่างก็อยู่เย็นเป็นสุข

อยู่มาวันหนึ่ง พระมโหฬารวิชัยพาบริวารไปเที่ยวพักผ่อนป่า แล้วก็นำกันมานอนอยู่บนต้นไม้หนึ่ง
คืนถึงเวลากลางคืนนายพรานผู้หนึ่งรู้ว่าการจะจับนอนอยู่ที่นี่จึงเอาแหเหวี่ยงครอบงำไว้หมายจะจับ
นกกระเจาทั้งหมด

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าตาใบ

กรอบที่ 97

พระมโหฬารวิชัยประกาศแก่บริวารทั้งหลายให้พร้อมใจกันไว้ก่อน นกทั้งหลายพร้อมใจกันขึ้น
พร้อมกันทั้งฝูง แหก็เปิดขึ้นด้วย นกทั้งปวงก็หนีรอดไปได้

ภาค ๒ เพื่อดูหน้าตาใบ

นางเวเทนิกาเป็นหญิงแม่บ้านแม่เรือนคนหนึ่ง อยู่ในเมืองลาวใต้ นางเวเทนิกาผู้เฒ่าจากดี
อ่อนหวาน มีอัธยาศัยรอบรู้อ่อนอารีแก่ชาวบ้าน ไม่ค่อยปากเสียงกันหยาบถาย ชาวบ้านทั้งหลายพากันรักใคร่
สรรเสริญว่า นางนี้เป็นคนใจดีมีภักธจักร

อยู่มาวันหนึ่ง ชาติหนึ่งชื่อ นางกาซี คิดอยากจะลองดีว่า นายหญิงของนางจะเป็นคนดีจริงหรือไม่
จึงแกล้งนอนตื่นสาย นางเวเทนิกาถามว่า "เหตุไรนางกาซีจึงนอนตื่นสายเจ็บไข้เป็นอะไรไปหรือ"
นางกาซีตอบว่า "ไม่เจ็บไข้ดอก แต่ขี้เกียจ จึงอยากนอนตามสบาย"

กต ๒ เพื่อดูหน้าตา

กรอบที่ 99

นางเวเทนิกาได้ฟังนางกาซีตอบเช่นนั้น ก็โกรธนางกาซีและด่าด้วยคำขยาบต่าง ๆ

นางกาซีจึงรู้ว่านายของนางเป็นคนดีจริง เพราะยังมีภักธจักรอยู่ จึงคิดจะลองดูอีกครั้งหนึ่ง วันที่ 2
จึงแกล้งนอนตื่นสายอีก

นางเวเทนิกาโกรธถามอีกว่า "เป็นอะไรไปหรือ จึงไม่ลุกขึ้นทำงาน นอนตื่นสายอยู่ทำไม"

นางกาซีตอบว่า "ฉันแกล้งนอนตามสบายอย่างนั้นเอง"

นางเวเทนิกาตรึงใจดังนั้นก็โกรธเป็นอันมาก คว้าได้ไม้กวาดมาตีนางกาซี นางกาซีร้องไห้ไป
ประกาศกับชาวบ้านว่า นายหญิงของนางใจร้าย หาร้ายตนดังที่เห็นอยู่

กต ๒ เพื่อดูหน้าตา

กรอบที่ 100

ตั้งแต่นั้นมา นางเวเทนิกาได้เป็นเหตุระคายเคืองของชาวบ้านว่าอาชญากรรม ไม่ขึ้นดีและว่า

นางเวเทนิกาเป็นผู้ใจดีได้รับแต่คำติเตียนเช่นนั้น

กต ๒ เพื่อดูหน้าตา

ຈົບບາງ ເຣຣິນ ເທົ່າ ນີ້

ບວກ ເຣຣິນ ຕ່າງ ເຈົ້າ ແບບ ຝັກ ທີ່ ນັກ ດຣັບ

ສິ ວັ ລ ດ ດ ຣ ບ

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เรื่อง ธรรมเพื่อเตือนสติ
ที่ใช้เครื่องขึ้นแบบลูกศรเคลื่อนที่ได้ข้อความ
แบบตัวอักษรทึบในกรอบสว่าง และแบบตัวอักษรกระพริบ

[illegible]

2940 A\$="พระเทวทศเทวบุตร" : I=8:J=4:GOSUB 35000

2950 A\$="นายน" : I=3:J=7:GOSUB 35000

2955 A\$="ท้าวความสนทนากับพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=10:GOSUB 35000

2960 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=13:GOSUB 35000

2965 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=16:GOSUB 35000

2970 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=19:GOSUB 35000

2975 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=22:GOSUB 35000

2980 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=25:GOSUB 35000

2985 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=28:GOSUB 35000

2990 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=31:GOSUB 35000

2995 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=34:GOSUB 35000

3000 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=37:GOSUB 35000

3005 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=40:GOSUB 35000

3010 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=43:GOSUB 35000

3015 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=46:GOSUB 35000

3020 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=49:GOSUB 35000

3025 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=52:GOSUB 35000

3030 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=55:GOSUB 35000

3035 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=58:GOSUB 35000

3040 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=61:GOSUB 35000

3045 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=64:GOSUB 35000

3050 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=67:GOSUB 35000

3055 A\$="จนพระเจ้าน้องยาตรา" : I=3:J=70:GOSUB 35000


```

34990 END
35000 ' SUB O
35010 FOR T = 1 TO LEN(A$):I$=MID$(A$,T,1)
35020 IF I$="0" THEN U1=(U1+1)MOD(2):GOTO 35120
35030 IF I$="1" THEN U2=(U2+1)MOD(2):GOTO 35120
35040 IF U1=1 THEN LOCATEI,J+1:PRINT">"
35050 IF U2=1 THEN LOCATEI,J+1:PRINT"~"
35060 IF I$=" " THEN I=I+1:GOTO 35120
35070 IF INSTR("01",I$)>0 THEN LOCATEI-1,J+1:PRINTI$:GOTO 35120
35080 IF INSTR("00000",K$)>0 AND INSTR("00000",I$)>0 THEN
N I$=MID$("00000000000000000000000000000000", (INSTR("00000",I$)-1)*
5+INSTR("00000",K$),1)
35090 IF INSTR("00000",I$)>0 AND INSTR("00000",K$)>0 THEN
N I$=MID$("00000000000000000000000000000000", (INSTR("00000",K$)-1)*
5+INSTR("00000",I$),1)
35100 IF INSTR("0000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000", I$)>0
THEN LOCATEI-1,J-1:PRINTI$:GOTO 35120
35110 LOCATEI,J:PRINTI$:I=I+1
35120 K$=I$:NEXT:RETURN
40000 COLOR 7:SYMBOL(350,175)," ",2,1
40010 SYMBOL(350,185),"กด 0 เพื่อดูพลาตอย",2,1
40020 SYMBOL(350,195)," ",2,1
40030 L$=INPUT$(1):IF L$="0" THEN GOSUB 40100:RETURN ELSE
E BEEP:GOSUB 40040:GOTO 40000
40040 FOR E=1 TO 5
40050 SYMBOL(50,175)," ",2,1
40060 SYMBOL(50,185),"กดเลข 1 ถึง 0 ตาม",2,1
40070 SYMBOL(50,195)," ",2,1
40080 SYMBOL(50,175)," ",2,1,0
40090 SYMBOL(50,185),"กดเลข 1 ถึง 0 ตาม",2,1,0:NEXT E:RET
URN
40100 LINE(0,0)-(540,200),PSET,0,BF:CLS:RETURN
42000 FOR I=5 TO 1 STEP -1
42010 SYMBOL(200+I,0+I)," ",2,1,I
42020 SYMBOL(200+I,10+I),"จบบทเรียนท้าว",2,1,I
42030 ' SYMBOL(40+I,30+I)," ",2,1,I
42040 ' SYMBOL(40+I,40+I),"จบบทเรียนผดุงจกทำแบบฝึกหัด หะครบ",2,1,I
42050 SYMBOL(240+I,130+I)," ",2,1,I
42060 SYMBOL(240+I,140+I),"สวัสดีครับ",2,1,I
42070 NEXT
42080 SYMBOL(200,0)," ",2,1
42090 SYMBOL(200,10),"จบบทเรียนท้าว",2,1
42100 'SYMBOL(40,30)," ",2,1
42110 'SYMBOL(40,40),"จบบทเรียนผดุงจกทำแบบฝึกหัด หะครบ",2,1
42120 SYMBOL(240,130)," ",2,1
42130 SYMBOL(240,140),"สวัสดีครับ",2,1
42140 LOCATE 0,21

```


[illegible]

[illegible]


```

2,1,1
41050 SYMBOL (240+I,170+I), " ", 2,1,1
41060 SYMBOL (240+I,140+I), "88888888", 2,1,1
41070 NEXT
41080 SYMBOL (200,0), " ", 2,1
41090 SYMBOL (200,10), "รวมทุกรายการ", 2,1
41100 SYMBOL (40,30), " ", 2,1
41110 SYMBOL (40,40), "ขอแจ้งให้ทราบถึงกำหนดปิด ปิดรับ", 2,1
41120 SYMBOL (240,130), " ", 2,1
41130 SYMBOL (240,140), "88888888", 2,1
42000 LOCATE 0,21:END
50000 FOR I=1 TO 7:COLOR=(I,1):NEXT:WIDTH 80,25
SAVE"FILE",A
50001 KEY 2,"LIST"+CHR$(17)
50002 FOR T= 1 TO 500:X=INT(RND(T)*640)+1:Y=INT(RND(T)*2
00)+1:C=INT(RND(T)*6)+1:PSET(Y,Y,C):NEXT:
50003 SYMBOL (25,10), " ", 3,2,2
50004 SYMBOL (25,27), "การแจ้งให้ทราบถึงกำหนดปิด", 3,2,2
50005 SYMBOL (28,10), " ", 3,2,7
50006 SYMBOL (28,29), "การแจ้งให้ทราบถึงกำหนดปิด", 3,2,7
50007 SYMBOL (65,50), " ", 2,
2,2
50008 SYMBOL (65,67), "ขอแจ้งให้ทราบถึงกำหนดปิด", 2,
2,2
50009 SYMBOL (68,52), " ", 2,
2,7
50010 SYMBOL (68,69), "ขอแจ้งให้ทราบถึงกำหนดปิด", 2,
2,7
50011 FOR T= 1 TO 10:SYMBOL (190+T,120+T/2), "เลข", 7,4,2:
NEXT
50012 SYMBOL (190+T,120+T/2), "เลข", 7,4,7:GOSUB 50093
50013 FOR X= 0 TO 640 STEP 20:FOR Y= 0 TO 200 STEP 10:C=
INT(RND(Y)*4)+1:LINE(X,Y)-(X+20,Y+10),PSET,C,BF:NEXT:NEX
T
50014 SYMBOL (60,30), " ", 3,2,0
50015 SYMBOL (60,47), "การแจ้งให้ทราบถึงกำหนดปิด", 3,2,0
50016 SYMBOL (67,30), " ", 3,2,7
50017 SYMBOL (67,49), "การแจ้งให้ทราบถึงกำหนดปิด", 3,2,7
50018 SYMBOL (100,50), " ", 3,2,0
50019 SYMBOL (100,77), "การแจ้งให้ทราบถึงกำหนดปิด", 3,2,0
50020 SYMBOL (103,62), " ", 3,2,7
50021 SYMBOL (103,79), "การแจ้งให้ทราบถึงกำหนดปิด", 3,2,7
50022 SYMBOL (150,95), " ", 3,2,0
50023 SYMBOL (150,112), "การแจ้งให้ทราบถึงกำหนดปิด", 3,2,0
50024 SYMBOL (157,97), " ", 3,2,7
50025 SYMBOL (157,114), "การแจ้งให้ทราบถึงกำหนดปิด", 3,2,7
50026 SYMBOL (270,133), " ", 3,2,0
50027 SYMBOL (270,140), "การแจ้งให้ทราบถึงกำหนดปิด", 3,2,0
50028 SYMBOL (273,133), " ", 3,2,7
50029 SYMBOL (273,140), "การแจ้งให้ทราบถึงกำหนดปิด", 3,2,7:GOSUB 50093
50030 COLOR=(5,0):COLOR=(1,0)

```



```

1 CLS:WIDTH 80,25:FOR E=1 TO 7:COLOR=(E,E):NEXT
5 '      SAVE"REAL2*",A
8 A$="กรอบทง 74":I=0:J=1:GOSUB 35000
10 SYMBOL(230,0),"ขรรษาธรรม",2,1
20 A$="ขรรษาธรรม เป้าหมายของธรรมที่ สอนให้ มองเห็นเรา"
   ความดีของเราเองก็ เป้าหมายการประพฤติปฏิบัติ":I=8:J=3:GOSUB
35000
25 A$=" ดนตรีสงคม ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=3:J=6:GOS
UB 35000
30 A$="เราทุกคนมี เป้าหมายโดย เป้าหมายหมาย เราเห็นเรา"
   หมาย และ":GOSUB 35000
35 A$="ความหมายของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=3:J=9:GOSUB 35000
40 A$=" เป้าหมายของขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=3:J=12:GOSUB 35000
45 A$="ขรรษาธรรมของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=3:J=15:GOSUB 35000
50 A$=" ขรรษาธรรมของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=3:J=18:GOSUB 35000
55 A$=" ขรรษาธรรมของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=3:J=21:GOSUB 35000
60 A$=" ขรรษาธรรมของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=3:J=24:GOSUB 35000
65 A$=" ขรรษาธรรมของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=3:J=27:GOSUB 35000
70 A$=" ขรรษาธรรมของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=3:J=30:GOSUB 35000
75 A$=" ขรรษาธรรมของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=3:J=33:GOSUB 35000
80 A$=" ขรรษาธรรมของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=3:J=36:GOSUB 35000
85 A$=" ขรรษาธรรมของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=3:J=39:GOSUB 35000
90 A$=" ขรรษาธรรมของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=3:J=42:GOSUB 35000
95 A$=" ขรรษาธรรมของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=3:J=45:GOSUB 35000
100 A$=" ขรรษาธรรมของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=3:J=48:GOSUB 35000
105 A$=" ขรรษาธรรมของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=3:J=51:GOSUB 35000
110 A$=" ขรรษาธรรมของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=3:J=54:GOSUB 35000
120 A$="1. ขรรษาธรรมของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=10:J=6:GOSUB 350
00
130 A$="2. ขรรษาธรรมของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=10:J=9:GOSUB 35000
140 A$="3. ขรรษาธรรมของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=10:J=12:GOSUB 35000
150 A$="4. ขรรษาธรรมของ ขรรษาธรรมของขรรษาธรรม":I=10:J=15:GOSUB 35000
155 A$="กรอบทง 77":I=0:J=1:GOSUB 35000

```


B 35000

545 A\$="จากภาพที่กล่าวมาในข้อ ๕๒ เราเห็นว่าเมื่อมองของจริงในภาพแล้ว ความอดทนเห็นภาพจริง ย่อมมีน้อยกว่าของจริงจริง ข้อ ๕๓": I=3:J=6:GOSUB 35000

550 A\$="ขยายผลการโต้เถียงของเสีย เราลองพิจารณาของจริงต่อไปได้ แต่เราภาพที่กล่าวมาตามที่เราได้เข้าไป ก็จะพบว่าภาพที่": I=3:J=9:GOSUB 35000

555 A\$="เมื่อพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=12:GOSUB 35000

560 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=15:GOSUB 35000

565 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=18:GOSUB 35000

570 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=21:GOSUB 35000

575 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=24:GOSUB 35000

580 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=27:GOSUB 35000

585 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=30:GOSUB 35000

590 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=33:GOSUB 35000

595 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=36:GOSUB 35000

600 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=39:GOSUB 35000

605 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=42:GOSUB 35000

610 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=45:GOSUB 35000

615 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=48:GOSUB 35000

620 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=51:GOSUB 35000

625 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=54:GOSUB 35000

630 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=57:GOSUB 35000

635 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=60:GOSUB 35000

640 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=63:GOSUB 35000

645 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=66:GOSUB 35000

650 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=69:GOSUB 35000

655 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=72:GOSUB 35000

660 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=75:GOSUB 35000

665 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=78:GOSUB 35000

670 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=81:GOSUB 35000

675 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=84:GOSUB 35000

680 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=87:GOSUB 35000

685 A\$="ถ้าเราพิจารณาภาพที่ ๖ แล้วพบว่าภาพที่ ๖": I=3:J=90:GOSUB 35000

[illegible]

[illegible]

est

แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา

ชุดที่ 1 เรื่อง ตาวิระ 6 ทัศ 6 และ กบฏนบ 4

ชุดที่ 2 เรื่อง ทิฏฐิธัมมิกัตถกบระยายชน์ และ พรวาวาสธรรม

ข้อทดสอบวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

เรื่อง คารวะ 6 ทิศ 6 และ อบายมุข 4

จำนวน 20 ข้อ เวลา 30 นาที

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกข้อ ก. ข. ค. หรือ ง. ที่เห็นว่าถูกต้องแล้วเขียนกากบาทลงในช่อง
ที่ตรงกันในกระดาษคำตอบ

1. คารวะ 6 เป็นธรรมเพื่อเตือนสติตนเองด้านใด
 - ก. การปฏิบัติต่อบุคคลอื่น
 - ข. การรู้จักเคารพในสิ่งที่ควรเคารพ
 - ค. การรู้จักความชั่วของสังคมมนุษย์ที่เราอยู่
 - ง. การเข้าใจประโยชน์ที่สามารถทำให้เกิดขึ้นในปัจจุบัน
2. ลึกขาคารวตา หมายถึง การเคารพในสิ่งใด
 - ก. เคารพในความไม่ประมาท
 - ข. เคารพในการปฏิบัติสัจการ
 - ค. เคารพในการศึกษา
 - ง. เคารพในพระธรรม
3. ถีบขาคารวตา หมายถึง การเคารพในสิ่งใด
 - ก. เคารพในความไม่ประมาท
 - ข. เคารพในการปฏิบัติสัจการ
 - ค. เคารพในการศึกษา
 - ง. เคารพในพระธรรม
4. สังขคารวตา หมายถึง การเคารพในสิ่งใด
 - ก. เคารพในความไม่ประมาท
 - ข. เคารพในการปฏิบัติสัจการ
 - ค. เคารพในการศึกษา
 - ง. เคารพในพระสงฆ์
5. ข้อใดเป็นการแสดงความเคารพในความไม่ประมาท
 - ก. ไม่ทำสิ่งสกปรกหรือส่งเสียงดังในโบสถ์วิหาร
 - ข. ศึกษาให้เข้าใจในคัมภีร์ของพระพุทธเจ้า
 - ค. ประพฤติตนตามคำสั่งสอนของพระสงฆ์
 - ง. ไม่เป็นคนลืมนั่น

6. ทิศเบื้องหลัง หมายถึงใคร

ก. บิดา-มารดา	ข. ครู-อาจารย์
ค. บุตร-ภรรยา	ง. มิตร-สหาย

7. ทิศเบื้องขวา หมายถึงใคร

ก. บิดา-มารดา	ข. ครู-อาจารย์
ง. มิตร-สหาย	จ. ลมพราหมณ์

8. ข้อใดไม่ใช่หน้าที่ของบิดา มารดาที่มีต่อบุตร

ก. ตักเตือนมิให้ชั่ว	ข. สั่งสอนให้ตั้งอยู่ในความดี
ค. พิจารณาหาคู่ครองที่สมควรให้	ง. แนะนำวิถีหาเงินในทวิทาง

9. ข้อความ "เอาข้าวลาลิปให้เขายิม" ตามเรื่องพระยานกเขกเต้าเลี้ยงมารดา
หมายความว่าอะไร

ก. เอาไปเลี้ยงกัน	ข. เอาไปเลี้ยงบิดามารดา
ค. เอาไปเลี้ยงลูกอ่อน	ง. เอาไปเลี้ยงนกที่พิการ

10. คนโบราณสอนลูกหลานว่า ไม่ควรประมาทเนของ 3 อย่างต่อไปนี้ ยกเว้น ข้อใด

ก. ไฟ	ข. ยาบ
ค. ใจ	ง. หนี้สิน

11. บุคคลใดเป็น "ทิศเบื้องขวา" ของนักเรียน

ก. แม่ครัว	ข. ครูใหญ่
ค. เจ้าอาวาส	ง. เพื่อนร่วมชั้น

12. ชาวพุทธศาสนิกชน ควรบำรุงดูแลพระภิกษุสงฆ์ด้วยกันหลายสถาน สถานใดไม่ควร
กระทำ

ก. ด้วยการให้อามิสทาน	ข. ด้วยการเป็นผู้ไม่บิณฑบาต
ค. ด้วยการบอกทางไปสู่สวรรค์	ง. ด้วยการเคารพและประกอบด้วยความเมตตา

13. "ด้วยการไม่ดูหมิ่น ด้วยการไม่ประพจน์เอกเจ ด้วยการมอบความเป็นใหญ่ให้ ด้วยการให้เครื่องแต่งตัว" ข้อความนี้ เป็นหน้าที่ของบุคคลในข้อใด
- ก. หน้าที่ของภรรยาต่อสามี ข. หน้าที่ของสามีต่อภรรยา
- ค. หน้าที่ของบิดามารดาต่อบุตร ง. หน้าที่ของนายจ้างต่อลูกจ้าง
14. ธรรมข้อใดที่เตือนสติตนเองให้รู้จักปฏิบัติต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตัวเราได้อย่าง
หลักธรรม อันทำให้ได้รับการสรรเสริญยกย่อง
- ก. คารวะ 6 ข. ทิศ 6
- ค. อิทธิบาท 4 ง. สังคหวัตถุ 4
15. บุตรพึงเลี้ยงดูบิดามารดาหลายประการ ประการใดที่ไม่สมควรประพจน์และปฏิบัติ
- ก. ช่วยทำงานของท่าน
- ข. ดำรงวงศ์ตระกูลมิให้เสื่อมเสีย
- ค. ท่านเลี้ยงเรามาแล้ว เลี้ยงดูท่านตอบ
- ง. ตักเตือนท่านมิให้กระทำ ความชั่วทั้งปวง
16. หน้าที่ที่ศิษย์พึงควรปฏิบัติต่อครู - อาจารย์ มีอยู่หลายประการ
ประการใดที่ไม่ควรปฏิบัติ
- ก. ด้วยการเชื่อฟังคำสั่งสอน
- ข. ด้วยการเข้าไปยืนคอยรับใช้ในเวลากันดาร
- ค. ด้วยการแนะนำมิให้ประพจน์ชั่ว
- ง. ด้วยการช่วยเหลือในธุรกิจของท่านเนยามท่านเจ็บป่วย
17. ข้อใดที่นักเรียนไม่ควรปฏิบัติต่อมิตรสหาย
- ก. ไม่ละทิ้งเนยามไว้
- ข. เมื่อมีภัยเอาเป็นที่พักพิงได้
- ค. รักษาทรัพย์ของมิตรผู้ประมาทแล้ว
- ง. ตักเตือนมิตรในขณะ เวลาเจ็บไข้ได้ป่วย

18. อบายมุขในข้อใดที่มีความสัมพันธ์กับปัญหา ที่เด่นชัดที่สุด
- ก. การพนัน กับ ปัญหาเศรษฐกิจ ข. หญิง กับ ปัญหาอาชญากรรม
- ค. สุรา กับ ปัญหาอาชญากรรม ง. สุรา กับ ปัญหาทางสังคม
19. นิทานเรื่อง "ลูกเศรษฐีตกยาก" ในหนังสือเรียน สอนให้รู้ถึงโทษอบายมุขในข้อใด
- ก. การเป็นนักเลงสุรา ข. การเป็นนักเลงหญิง
- ค. การคบคนชั่วเป็นมิตร ง. การเป็นนักเลงการพนัน
20. การประพฤติตามข้อใด ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตนเองทางด้านเศรษฐกิจและสังคมน้อยที่สุด
- ก. การเป็นนักเลงสุรา ข. การเป็นนักเลงหญิง
- ค. การเป็นนักเลงการพนัน ง. การที่เป็นคนพูดแบบนักเลง
18. อบายมุขในข้อใดที่มีความสัมพันธ์กับปัญหา ที่เด่นชัดที่สุด
- ก. การพนัน กับ ปัญหาเศรษฐกิจ ข. หญิง กับ ปัญหาอาชญากรรม
- ค. สุรา กับ ปัญหาอาชญากรรม ง. สุรา กับ ปัญหาทางสังคม
19. นิทานเรื่อง "ลูกเศรษฐีตกยาก" ในหนังสือเรียน สอนให้รู้ถึงโทษอบายมุขในข้อใด
- ก. การเป็นนักเลงสุรา ข. การเป็นนักเลงหญิง
- ค. การคบคนชั่วเป็นมิตร ง. การเป็นนักเลงการพนัน
20. การประพฤติตามข้อใด ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตนเองทางด้านเศรษฐกิจและสังคมน้อยที่สุด
- ก. การเป็นนักเลงสุรา ข. การเป็นนักเลงหญิง
- ค. การเป็นนักเลงการพนัน ง. การที่เป็นคนพูดแบบนักเลง

ข้อทดสอบวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

เรื่อง ทฤษฎีมิมิกัดกบประโยชน์ และ ขบวนการธรรม

จำนวน 20 ข้อ เวลา 30 นาที

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกข้อ ก. ข. ค. หรือ ง. ที่เห็นว่าถูกที่สุด แล้วเขียนกากบาทลงในช่องที่ตรงกันในกระดาษคำตอบ

1. ผู้ที่ยืนยันเห็นเพียงในการเรียนการสอนได้คะแนนดีนั้น แสดงว่าได้ปฏิบัติตามหลักธรรมข้อใด

ก. อิทธิบาท 4	ข. ลมหัวดา
ค. คารวะ 6	ง. ขบวนการธรรม
2. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการศึกษาและปฏิบัติธรรมที่มีต่อตนเอง

ก. ทำให้เป็นคนมีระเบียบวินัยที่มั่นคง	ข. ทำให้เป็นที่ไว้วางใจมาคบกับคนอื่น
ค. ทำให้เป็นรากฐานแห่ง เสรีภาพอย่างแท้จริง	ง. ทำให้เกิดความเข้าใจในธรรมชาติและมีสติปัญญาเจริญงอกงาม
3. "อิทธิบาท 4" เป็นหลักธรรมที่กล่าวถึงเรื่องใด

ก. ธรรมเพื่อเตือนสติตนเองให้รู้จักตั้งเนื้อตั้งตัว	ข. ธรรมเพื่อเตือนสติตนเองให้รักงานของตนให้เต็มที่
ค. ธรรมเพื่อเตือนสติตัวเองให้หลีกเลี่ยงจากเหตุ	ง. ธรรมเพื่อเตือนสติตนเองไม่ให้หลงลืมตัว รู้จักตัวเองตลอดเวลา
4. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับความหมายของคำว่า "กัลยาณมิตรดา"

ก. คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล	ข. เพื่อนกันสิ้นทรัพย์แล้ว แทะเหนียว
ค. คบคนเช่นใด ก็เป็นคนเช่นนั้นแล	ง. คนรักเท่าดินเหนียว คนชังเท่าดินสไล

17. ฆราวาสธรรม เป็นธรรมเพื่อสอนตนเองด้านใด

- ก. การรู้จักเคารพในสิ่งที่ควรเคารพ
- ข. การรู้จักความชั่วของมนุษย์ของสังคมที่เราอยู่
- ค. การเข้าใจประโยชน์ที่ควรให้เกิดขึ้นในปัจจุบัน
- ง. การรู้จักควบคุมตนเอง เกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอยู่ในสังคม

18. ข้อใดเป็นความหมายของ "จาคะ"

- ก. การให้ปันสิ่งของของตนแก่ผู้ที่ควรให้ปัน ข. การประพฤตินสิ่งที่มีประโยชน์
- ค. ความลัดขี้อื้อต่อกัน ง. ความอดทน

19. ประโยชน์อย่างหนึ่งที่ได้จากความซื่อตรงต่อกันที่มีค่าอย่างแท้จริงคือ

- ก. ความรู้ตัว ข. ความสงบเสงี่ยม
- ค. การรู้สึกหนักหามใจ ง. ความสามัคคี

20. "สดี" แปลว่าอะไร

- ก. ความข่มใจ ข. ความอดกลั้น
- ค. ความรู้ตัว ง. ความระลึกได้

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายวัชร ชื้อสกุล อ้ายสุข

เกิดวันที่ 4 เดือนพฤษภาคม

พุทธศักราช 2500

สถานที่เกิด

อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านเลขที่ 146 หมู่ 6 ตำบลวังห้าว

อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี 72140

ตามหนังสือที่การงานปัจจุบัน

อาจารย์ 1

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนบ้านหนองแถม ตำบลทะ เลบก

อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี 72250

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2516 ม.ศ.3 จากโรงเรียนบรรณวิทย์ศึกษา

พ.ศ.2518 บ.กศ. จากวิทยาลัยครูนครปฐม

พ.ศ.2529 ศษ.บ. (แขนงวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกวิทยาศาสตร์)

จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ.2532 กศ.ม. (เทคนิคการเรียนการสอน) จากมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร